

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 186 (XXX) — Nr. 923

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 1 noiembrie 2018

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE	
Decizia nr. 582 din 20 septembrie 2018 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 110 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal	2–5
★	
Opinie separată	5–8
ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE	
1.130. — Ordin al directorului general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară privind aprobarea începerii lucrărilor de înregistrare sistematică a imobilelor, pe sectoare cadastrale, în 21 de unități administrativ-teritoriale din județul Neamț	9–30
1.389. — Ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale privind modificarea anexei la Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 157/2017 pentru aprobarea Ghidului solicitantului aferent măsurii I.22 „Valoarea adăugată, calitatea produselor și utilizarea capturilor nedorite” din Programul operațional pentru pescuit și afaceri maritime 2014—2020	31

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 582**

din 20 septembrie 2018

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 110 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal

Valer Dorneanu	— președinte
Marian Enache	— judecător
Petre Lăzăroiu	— judecător
Mircea Ștefan Minea	— judecător
Daniel Marius Morar	— judecător
Mona-Maria Pivniceru	— judecător
Livia Doina Stanciu	— judecător
Simona-Maya Teodoroiu	— judecător
Varga Attila	— judecător
Afrodita Laura Tutunaru	— magistrat-asistent

1. Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 79 din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, excepție ridicată de Costel Iordache în Dosarul nr. 22.078/233/2016 al Judecătoriei Galați — Secția penală și care formează obiectul Dosarului Curții Constituționale nr. 721D/2017.

2. Dezbaterile au avut loc în ședința publică din data de 12 iulie 2018, cu participarea reprezentantului Ministerului Public, procuror Marinela Mincă, și au fost consemnate în încheierea de ședință de la acea dată, ocazie cu care Curtea, având în vedere cererea de întrerupere a deliberărilor pentru o mai bună studiere a problemelor ce formează obiectul cauzei, în temeiul art. 57 și art. 58 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, a dispus amânarea pronunțării pentru data de 20 septembrie 2018, dată la care a pronunțat prezenta decizie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

3. Prin Sentința penală nr. 2.622 din 22 decembrie 2016, pronunțată în Dosarul nr. 22.078/233/2016, **Judecătoria Galați — Secția penală a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 79 din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal**, excepție ridicată de Costel Iordache într-o cauză având ca obiect soluționarea unei contestații formulate împotriva hotărârii judecătorului delegat prin care i s-a refuzat dreptul de a participa la cursuri de instruire școlară, motivat de împrejurarea că, potrivit art. 79 din Legea nr. 254/2013, numai persoanele condamnate definitiv pot desfășura astfel de activități.

4. În motivarea excepției de neconstituționalitate se susține că prevederile legale menționate încalcă dispozițiile constituționale referitoare la egalitatea în drepturi și la dreptul la învățătură. Astfel, autorul a arătat că dispozițiile legale criticate contravin ordinii constituționale prin faptul că se încalcă dreptul la învățătură care este asigurat prin învățământul general obligatoriu, prin învățământul liceal și prin cel profesional, prin învățământul superior, precum și prin alte forme de instruire și de perfecționare.

5. Legea învățământului definește dreptul la educație ca fiind o „prioritate națională”, stabilind și scopurile dreptului la învățământ în sensul că învățământul urmărește realizarea idealului educațional, întemeiat pe tradițiile umaniste, pe valorile democrației și pe aspirațiile societății românești și contribuie la păstrarea identității naționale. Totodată, idealul educațional al școlii românești constă în dezvoltarea liberă, integrală, armonioasă a individualității umane, precum și în formarea personalității autonome și creative.

6. În ceea ce privește încălcarea art. 16 din Constituție, autorul susține că principiul egalității în drepturi presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite și că nu se justifică deosebirea de tratament între participanții la procesul penal în lipsa unui criteriu obiectiv și rațional. În acest sens a invocat, cu titlu exemplificativ, deciziile Curții Constituționale nr. 1 din 8 februarie 1994, nr. 86 din 27 februarie 2003, nr. 476 din 8 iunie 2006, nr. 573 din 3 mai 2011 și nr. 366 din 25 iunie 2014.

7. Așa fiind, autorul a apreciat că prin modul în care este conceput art. 79 din Legea nr. 254/2013 se desființează dreptul la educație, întrucât situația persoanelor arestate preventiv și cea a persoanelor condamnate la pedepse privative de libertate nu este diferită. Pe durata executării măsurilor preventive și a pedepselor privative de libertate, din perspectiva dreptului la învățătură, acestea se află în situații obiectiv similare, astfel că tratamentul juridic diferit instituit prin Legea nr. 254/2013 nu are ca fundament o justificare legitimă și rezonabilă.

8. Mai mult decât atât, câtă vreme legea nu prevede criterii de evaluare a gradului de securitate privind persoana, neasigurarea dreptului la învățătură persoanelor arestate preventiv este discriminatorie, neîntrunind condițiile de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit.

9. S-a solicitat să fie luată în calcul și durata maximă a arestului preventiv care, potrivit legislației, este de 5 ani și care reprezintă o perioadă suficient de lungă pentru ca lipsirea de la dreptul la învățătură a persoanelor arestate preventiv să afecteze în mod substanțial viața persoanei, această afectare nefiind justificată de limitări specifice regimului de detenție.

10. **Judecătoria Galați — Secția penală** opinează în sensul că, față de argumentele invocate de autor, excepția de neconstituționalitate este întemeiată, fiind necesară și oportună asigurarea de către legiuitor, în condiții egale, atât persoanelor condamnate definitiv, cât și persoanelor arestate preventiv, a unor condiții egale privind accesul la învățământ, fiind necesară și reglementarea modului de acces la programele educaționale și pentru persoanele arestate preventiv.

11. Potrivit prevederilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, actul de sesizare a fost comunicat președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate ridicate.

12. **Guvernul** apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Astfel, art. 79 din Legea nr. 254/2013 conferă persoanelor condamnate dreptul de a participa la cursuri de instruire școlară sau universitară. Acest articol a avut în vedere

și Regulile nr. 28.1—28.7 din Recomandarea 2006 (2) a Consiliului Europei privind Regulile penitenciarelor europene, în care se arată că în penitenciare deținuții trebuie să beneficieze de dreptul la învățământ.

13. Potrivit art. 191 alin. (2) din Hotărârea Guvernului nr. 157/2016 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, administrația penitenciarului asigură condițiile necesare instruirii școlare a persoanelor condamnate, pentru nivelurile de învățământ general obligatoriu, în concordanță cu normele cuprinse în Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare, și cu condițiile stabilite în protocolul de colaborare dintre Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice și Ministerul Justiției privind școlarizarea și profesionalizarea deținuților.

14. Prevederile legale criticate nu aduc atingere dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 16 privind egalitatea în drepturi și art. 32 privind dreptul la învățătură, deoarece dreptul la învățământ se aplică în mod egal tuturor persoanelor condamnate care se află în executarea unei pedepse penale privative de libertate. Având în vedere scopul și natura măsurii arestării preventive, precum și durata pentru care poate fi dispusă, este nejustificată includerea persoanei arestate preventiv într-un program de învățământ. Mai mult, în momentul în care arestatul preventiv este condamnat, este inclus în sistemul de învățământ.

15. De asemenea, potrivit art. 272 din Hotărârea Guvernului nr. 157/2016, arestații preventiv pot participa la activități educative, de asistență psihologică și asistență socială, la solicitarea acestora, aprobată de directorul penitenciarului.

16. **Avocatul Poporului** apreciază că dispozițiile legale criticate sunt neconstituționale. Astfel, reglementarea diferită a dreptului la învățătură pentru persoane care se află în situații juridice similare este discriminatorie, dacă nu are o justificare obiectivă și rezonabilă, dacă nu are un scop legitim sau dacă nu există proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit de legiuitor prin reglementarea analizată.

17. Așa cum a statuat Curtea Constituțională prin Decizia nr. 222 din 2 aprilie 2015, situația persoanelor arestate preventiv și cea a persoanelor condamnate la pedepse penale privative de libertate nu este diferită. Pe durata executării măsurilor preventive și a pedepselor definitive privative de libertate, persoanele astfel deținute se află, din perspectiva exercitării drepturilor, în situații juridice obiectiv similare, astfel că tratamentul juridic instituit prin Legea nr. 254/2013 nu are ca fundament o justificare legitimă și rezonabilă.

18. Este adevărat că executarea unei pedepse cu închisoarea presupune, prin însăși natura ei, o restricție a unor drepturi și exercitarea unui control al contactelor deținutului cu lumea exterioară, însă acesta trebuie să fie proporțional cu gravitatea situației care a determinat măsura restrângerii exercițiului dreptului. Or, ținând cont și de faptul că durata maximă a arestării preventive în primă instanță este de 5 ani, Avocatul Poporului apreciază că aceasta reprezintă o perioadă suficient de lungă în interiorul căreia persoanele arestate preventiv ar trebui să beneficieze de dreptul la învățătură, asemenea persoanelor condamnate definitiv.

19. Diferența de tratament juridic instituită prin Legea nr. 254/2013 în reglementarea regimului executării măsurilor privative de libertate, respectiv a pedepselor penale definitive nu are nicio justificare obiectivă și rezonabilă și nu se bazează pe considerente de securitate a activităților desfășurate în locurile de detenție. Prin urmare, această diferență discriminează persoanele arestate preventiv în raport cu cele condamnate la pedepse penale privative de libertate, fiind de natură a

contraveni dispozițiilor art. 16 din Legea fundamentală raportate la cele ale art. 32 din Constituție.

20. **Președinții celor două Camere ale Parlamentului** nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând actul de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

21. Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, precum și ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

22. **Obiectul excepției de neconstituționalitate**, astfel cum a fost formulat, îl constituie dispozițiile art. 79 din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 514 din 14 august 2013. Așa fiind, analizând criticile formulate de autor, deși **obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie, potrivit încheierii de sesizare, **dispozițiile art. 79 din Legea nr. 254/2013**, Curtea reține că, în ceea ce privește stabilirea obiectului excepției de neconstituționalitate, în jurisprudența sa a statuat cu valoare de principiu că, în exercitarea controlului de constituționalitate, instanța de contencios constituțional trebuie să țină cont de voința reală a părții care a ridicat excepția de neconstituționalitate, în caz contrar, Curtea ar fi ținută de un criteriu procedural strict formal, respectiv indicarea formală de către autorul excepției a textului legal criticat (în acest sens, Decizia nr. 775 din 7 noiembrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.006 din 18 decembrie 2006, Decizia nr. 297 din 27 martie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 309 din 9 mai 2012, și Decizia nr. 244 din 6 aprilie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 529 din 6 iulie 2017, paragrafele 16 și 17). Or, la momentul invocării excepției, autorul se afla în arest preventiv, iar norma care îl împiedica să beneficieze, asemenea condamnaților, de dreptul la învățătură este cea prevăzută de art. 110 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 254/2013. Drept urmare, Curtea constată că **autorul excepției este nemulțumit de soluția legislativă a art. 110 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 254/2013, iar obiectul excepției îl constituie aceste din urmă prevederi**, care au următorul conținut: „(1) *Prevederile titlului I, titlului II, precum și ale cap. II, IV—VI și IX din titlul III, în măsura în care nu contravin dispozițiilor din prezentul titlu, se aplică în mod corespunzător, cu excepția următoarelor dispoziții privind: [...] c) dreptul la învățământ, prevăzut la art. 79; [...]*”.

23. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că dispozițiile legale criticate încalcă prevederile constituționale ale art. 16 referitor la *Egalitatea în drepturi* și art. 32 referitor la *Dreptul la învățătură*.

24. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, în esență, autorul excepției critică dispozițiile legale care interzic dreptul la învățământ pentru persoanele arestate preventiv, deși persoanele condamnate beneficiază de acest drept, situație care, în opinia acestuia, afectează prevederile constituționale referitoare la egalitatea în drepturi și dreptul la învățătură.

25. Cu titlul preliminar, Curtea constată că statul de drept asigură supremația Constituției, corelarea legilor și tuturor actelor normative cu aceasta, sens în care acesta consacră o serie de garanții, inclusiv jurisdicționale, care să asigure

respectarea drepturilor și libertăților cetățenilor prin autolimitarea statului, respectiv încadrarea autorităților publice în coordonatele dreptului.

26. Așa fiind, cu privire la criticile formulate, Curtea constată că acestea sunt neîntemeiate, deoarece, din perspectiva dreptului la învățământ, situația persoanelor arestate preventiv nu este identică și nici similară cu cea a persoanelor condamnate. Așa cum s-a reținut în mod constant în jurisprudența Curții Constituționale, principiul constituțional al egalității în fața legii și a autorităților publice nu presupune egalitatea de tratament juridic aplicat unei categorii de cetățeni în comparație cu alta, astfel încât el nu exclude, ci, dimpotrivă, presupune soluții juridice diferite pentru situații diferite (a se vedea, în acest sens, cu titlu exemplificativ, Decizia Plenului Curții Constituționale nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994). Totodată, situațiile în care se află anumite categorii de persoane trebuie să difere în esență pentru a se justifica deosebirea de tratament juridic, iar această deosebire de tratament trebuie să se bazeze pe un criteriu obiectiv și rațional. Această soluție este în concordanță și cu jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, conform căreia orice diferență de tratament făcută de stat între indivizi aflați în situații analoage trebuie să își găsească o justificare obiectivă și rezonabilă.

27. Astfel, o persoană condamnată la o pedeapsă privativă de libertate nu poate avea aceleași interdicții cu cele ale unei persoane arestate preventiv, iar această diferență rezidă din împrejurarea că scopul pedepsei deja aplicate este unul **punitiv**, ce constă într-o sancțiune prevăzută de lege pentru săvârșirea unei anumite infracțiuni și este aplicată de instanța de judecată infractorului, pe când scopul arestării preventive constă, între altele, în asigurarea bunei desfășurări a procesului penal care implică împiedicarea inculpatului de a avea legături cu ceilalți inculpați sau martori din cauză care pot fi arestați la rândul lor în alte cauze. Prin urmare, nu se poate pune în discuție încălcarea dispozițiilor art. 16 din Constituție.

28. Potrivit dispozițiilor art. 30 din Legea nr. 254/2013, regimurile de executare a pedepselor privative de libertate cuprind ansamblul de reguli privind executarea pedepselor privative de libertate și sunt bazate pe sistemele progresiv și regresiv, persoanele condamnate trecând dintr-un regim în altul, în condițiile prevăzute de lege, în așa fel încât să fie asigurate respectarea și protejarea vieții, sănătății și demnității persoanelor condamnate, a drepturilor și libertăților acestora.

29. Analizând comparativ regimul juridic aplicabil regimurilor de executare a pedepselor privative de libertate și regimul juridic aplicabil măsurii arestului preventiv, Curtea reține că acestea au o natură juridică diferită, corespunzătoare etapelor procesului penal în care pot fi dispuse: faza urmăririi penale sau cea a cercetării judecătorești, respectiv faza execuțională a hotărârii judecătorești definitive de condamnare. Dacă în ceea ce privește primele două etape procesuale măsura arestului preventiv, cu toate consecințele sale juridice, poate fi dispusă împotriva persoanei inculpate, care se bucură de prezumția de nevinovăție, în etapa executorie a procesului penal, vinovăția persoanei condamnate a fost deja stabilită printr-o hotărâre judecătorească definitivă. Natura juridică distinctă, precum și calitatea procesuală a persoanei împotriva căreia se dispune determină în sarcina legiuitorului obligația de a reglementa în mod riguros regimul juridic propriu fiecăreia dintre cele două regimuri.

30. Mai mult, potrivit art. 202 alin. (1) din Codul de procedură penală, „Măsurile preventive pot fi dispuse dacă există probe sau indicii temeinice din care rezultă suspiciunea rezonabilă că o persoană a săvârșit o infracțiune și **dacă sunt necesare în scopul asigurării bunei desfășurări a procesului penal,**

al împiedicării sustragerii suspectului ori a inculpatului de la urmărirea penală sau de la judecată ori al prevenirii săvârșirii unei alte infracțiuni.” Astfel, buna desfășurare a procesului penal ar putea fi afectată de conduita necorespunzătoare a suspectului sau inculpatului prin încercarea de a influența coindicatul, martori, persoane vătămate sau experți, prin încercarea de a distruge sau altera mijloace materiale de probă, de a împiedica administrarea probatoriului necesar ori alte asemenea activități. Totodată, potrivit art. 223 din același cod, măsura arestării preventive poate fi luată de către judecătorul de drepturi și libertăți, în cursul urmăririi penale, de către judecătorul de cameră preliminară, în procedura de cameră preliminară, sau de către instanța de judecată în fața căreia se află cauza, în cursul judecății, numai dacă din probe rezultă suspiciunea rezonabilă că inculpatul a săvârșit o infracțiune și dacă, între altele, „inculpatul încearcă să influențeze un alt participant la comiterea infracțiunii, un martor ori un expert sau să distrugă, să altereze, să ascundă ori să sustragă mijloace materiale de probă sau să determine o altă persoană să aibă un astfel de comportament” ori dacă „exercită presiuni asupra persoanei vătămate sau încearcă să realizeze o înțelegere frauduloasă cu aceasta”. Așa fiind, măsurile preventive, inclusiv măsura arestului preventiv, sunt **măsuri de constrângere** puse la dispoziția organelor judiciare penale pentru a se asigura buna desfășurare a procesului penal, pentru a împiedica sustragerea suspectului sau inculpatului de la urmărirea penală ori de la judecată sau pentru prevenirea comiterii de către acesta a unei alte infracțiuni. De aceea, prin măsura arestării preventive se urmărește privarea de libertate a inculpatului care interferează de o manieră gravă cu buna și corectă desfășurare a procesului penal, prin conduita sa încercând alterarea probatoriului pe baza căruia organul judiciar trebuie să stabilească adevărul. Astfel, inculpatul poate să încerce influențarea conținutului probatoriu al declarațiilor date de ceilalți participanți la comiterea faptei, poate încerca interferarea cu declarațiile martorilor sau poate exercita asupra celui vătămat presiuni prin amenințări, sugestii insistente, repetate prin viu grai sau prin alte mijloace de comunicare, prin amenințarea cu săvârșirea unor acte de violență îndreptate asupra victimei sau a membrilor de familie ai acesteia sau prin șantaj.

31. Or, odată acceptată posibilitatea socializării în cadrul unui sistem intern de învățământ din penitenciar, inculpatul va putea cu ușurință să influențeze un alt participant, martor sau chiar persoana vătămată — persoane care pot fi arestate în alte cauze și care se află în cadrul aceluiași penitenciar. O astfel de situație nu numai că este de natură a aduce grave prejudicii anchetei, dar contravine însăși rațiunii măsurii arestării preventive pentru care legiuitorul a prevăzut suficiente garanții care să înlăture arbitrarul în dispunerea ei și care are drept scop, în acord cu dispozițiile art. 53 din Constituție, nu numai apărarea ordinii publice, **ci și pe cea referitoare la desfășurarea instrucției penale.** De aceea, deși dreptul la învățatură consacrat de art. 32 din Constituție se numără printre drepturile și libertățile fundamentale, acesta nu este absolut, fiind susceptibil, în acord cu art. 53 din Legea fundamentală, de anumite restrângeri, justificate la rândul lor de necesitatea instrucției penale, cu condiția ca acestea să fie justificate de necesitatea lor într-o societate democratică. Or, societățile democratice sunt amenințate de un fenomen infracțional din ce în ce mai complex, motiv pentru care statele trebuie să fie capabile de a combate în mod eficace asemenea amenințări și de a supraveghea elementele subversive ce acționează pe teritoriul lor. Așa fiind, asemenea dispoziții legislative devin necesare într-o societate democratică, în vederea asigurării securității naționale, apărării ordinii publice ori prevenirii săvârșirii de infracțiuni.

32. În acest sens, Curtea constată că jurisprudența instanței europene a dezvoltat patru motive acceptabile de bază pentru detenția unei persoane până la judecată, între care se regăsește — pe lângă riscul sustragerii persoanei de la judecată, riscul comiterii de infracțiuni ori provocarea dezordinii publice — **riscul ingerinței în cursul normal al justiției** (a se vedea Hotărârea din 27 iunie 1968, pronunțată în Cauza *Wemhoff împotriva Germaniei*, paragrafele 13—17). De aceea, instanța de judecată care a dispus măsura preventivă va putea analiza un astfel de risc în funcție de o seamă de alți factori relevanți, cum ar fi personalitatea inculpatului, comportamentul său înainte și după arestare și orice alte indicii specifice care ar justifica temerea că acesta ar putea abuza de libertatea sa și ar efectua acte menite

să distrugă probe sau să manipuleze martori. Or, în mod logic și intrinsec oricărei rațiuni referitoare la motivul privării de libertate, acest din urmă risc subzistă și în cazul în care inculpatului i s-ar permite să participe la activități de învățământ.

33. În sfârșit, Curtea mai constată că situația juridică avută în vedere cu prilejul pronunțării Deciziei nr. 222 din 2 aprilie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 380 din 2 iunie 2015, nu este similară cu cea invocată în prezenta cauză, deoarece nu poate fi pus semnul egalității între dreptul la viață intimă, care nu poate conduce la consecințele negative mai sus arătate, și dreptul la învățământ, care, așa cum s-a arătat, poate zădărnici scopul măsurii preventive.

34. Pentru considerentele expuse mai sus, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca neîntemeiată, excepția de neconstituționalitate ridicată de Costel lordache în Dosarul nr. 22.078/233/2016 al Judecătorei Galați — Secția penală și constată că dispozițiile art. 110 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal sunt constituționale în raport cu criticile formulate.

Definitivă și general obligatorie.

Decizia se comunică Judecătorei Galați — Secția penală și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Pronunțată în ședința din data de 20 septembrie 2018.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

prof. univ. dr. **VALER DORNEANU**

Magistrat-asistent,
Afrodită Laura Tutunaru

★

OPINIE SEPARATĂ

1. În **dezacord** cu soluția pronunțată cu majoritate de voturi de Curtea Constituțională, **formulăm prezenta opinie separată** considerând că excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 110 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal **se impunea a fi admisă și nu respinsă ca neîntemeiată**, pentru următoarele argumente:

2. **Excepția a fost ridicată** de lordache Costel în Dosarul nr. 22.078/233/2016 al Judecătorei Galați — Secția penală, având ca obiect soluționarea unei contestații formulate împotriva hotărârii judecătorului delegat prin care i s-a refuzat dreptul de a participa la cursuri școlare, motivat de împrejurarea că, potrivit art. 79 din Legea nr. 254/2013, numai persoanele condamnate definitiv pot desfășura astfel de activități.

3. Deși **obiectul excepției de neconstituționalitate** îl constituie, potrivit încheierii de sesizare, **dispozițiile art. 79 din Legea nr. 254/2013**, Curtea a reținut că, la momentul invocării excepției, autorul se afla în arest preventiv, iar **norma care îl împiedica să beneficieze, asemenea condamnaților, de dreptul la învățatură este cea prevăzută de art. 110 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 254/2013**. Drept urmare, Curtea a constatat că autorul excepției este nemulțumit de soluția legislativă a art. 110 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 254/2013, iar obiectul excepției îl constituie aceste din urmă prevederi, care au următorul conținut: (1) *Prevederile titlului I, titlului II, precum și ale cap. II, IV—VI și IX din titlul III, în măsura în care nu contravin dispozițiilor din prezentul titlu, se aplică în*

mod corespunzător, cu excepția următoarelor dispoziții privind: [...] c) dreptul la învățământ, prevăzut la art. 79; [...]”.

4. În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul a arătat că prevederile legale menționate încalcă dispozițiile constituționale ale art. 16 referitor la *Egalitatea în drepturi* și ale art. 32 referitor la *Dreptul la învățatură*.

5. În soluția adoptată cu majoritate de voturi s-a susținut că dispozițiile art. 110 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 254/2013 sunt constituționale.

6. Considerăm că **excepția de neconstituționalitate s-ar fi impus a fi admisă**, pentru următoarele argumente:

7. Potrivit dispozițiilor art. 79 din Legea nr. 254/2013, **numai persoanele condamnate** pot participa, în funcție de posibilitățile penitenciarului, la cursuri de instruire școlară sau universitare, în condițiile protocolului de colaborare încheiat cu Ministerul Educației Naționale, ținându-se cont de nevoile prioritare de intervenție identificate, de starea de sănătate, de tipul regimului de executare și de măsurile de siguranță aplicate. În acest sens, potrivit art. 66 din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea activităților și programelor educative, de asistență psihologică și asistență socială din locurile de deținere aflate în subordinea Administrației Naționale a Penitenciarelor, aprobat prin Ordinul ministrului justiției nr. 1.322/C/2017, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 432 și 432 bis din 12 iunie 2017, „(1) *Activitatea de instruire școlară a deținuților este parte componentă a sistemului de învățământ special.*”

(2) **Instruirea școlară se adresează persoanelor condamnate definitiv, indiferent de regimul în care execută sancțiunea privativă de libertate.**

(3) **Arestații preventiv pot participa doar la susținerea sesiunilor de evaluare națională sau a examenului de bacalaureat.** Totodată, potrivit art. 67—72 și art. 74—80 din Regulament, Administrația Națională a Penitenciarelor, prin direcția de specialitate, întreprinde demersuri pentru încheierea protocolului de colaborare între Ministerul Justiției și Ministerul Educației Naționale, în vederea stabilirii cadrului general de organizare și desfășurare a activităților de instruire școlară a deținuților.

8. Instruirea școlară a persoanelor adulte analfabete și a tinerilor, în locurile de deținere, reprezintă o prioritate pentru reintegrarea socială a acestora, aspect consemnat în planul individualizat din dosar.

9. Deținuții care nu pot fi incluși la cursurile școlare și nu dispun de cunoștințe elementare de scris-citit sunt incluși în programul de alfabetizare, **coordonat de către un educator anume desemnat.** În fiecare loc de deținere este desemnat un **educator responsabil** cu coordonarea activității de instruire școlară.

10. Înscrierea persoanelor condamnate la cursurile școlare se face ținându-se cont de prioritizarea nevoilor educative ale acestora și în baza recomandărilor consemnate în planul individualizat, de posibilitățile locului de deținere, starea de sănătate, tipul regimului de executare și măsurile de siguranță aplicate.

11. Înscrierea deținuților la cursuri școlare se face cu avizul medicului de unitate. În baza statisticii referitoare la nevoile de instruire școlară identificate, **coordonatorul sectorului reintegrare socială ia legătura cu inspectoratul școlar, în vederea înființării unei unități de învățământ de sine stătătoare în cadrul penitenciarului sau pentru desemnarea unei unități școlare, cu care va colabora în vederea organizării programelor școlare,** nu mai târziu de luna noiembrie a anului în curs, pentru anul școlar următor. **Între penitenciare și instituțiile de învățământ partenere se încheie, cu avizul consilierului juridic al unității, protocoale de colaborare.** Protocolul de colaborare **cuprinde condițiile în care persoanele condamnate participă la cursuri și examene, precum și obligațiile și îndatoririle fiecărei părți.**

12. Structura anului școlar, documentele școlare, precum și metodologia organizării examenelor de absolvire a cursurilor de școlarizare și profesionalizare **sunt similare cu cele aparținând sistemului național de învățământ.**

13. Coordonatorul sectorului reintegrare socială ține legătura cu reprezentanții unităților școlare desemnate pentru fiecare nivel de învățământ de către inspectoratele școlare, pentru stabilirea oportunității și a condițiilor de organizare a cursurilor școlare.

14. Acesta colaborează cu **unitatea de învățământ care școlarizează deținuții, în vederea stabilirii numărului de clase și catedre necesare pentru fiecare an școlar, precum și a orarului de derulare a activităților instructiv-educative.**

15. **Directorul locului de deținere ia măsuri pentru ca regulile de desfășurare a activităților instructiv-educative, destinate persoanelor condamnate, să fie incluse în regulamentul de ordine interioară și să fie expuse în spațiile destinate activităților de instruire școlară.**

16. La întocmirea orarului se ține cont ca durata unei ore de curs să corespundă prevederilor normative referitoare la activitatea didactică, valabile pentru sistemul național de învățământ. În situații deosebite, la solicitarea locului de deținere, pentru o perioadă determinată, durata orelor de curs poate fi scurtată, cu aprobarea inspectoratului școlar în a cărui rază teritorială este situat penitenciarul.

17. De asemenea, potrivit art. 85 din Regulament, **persoanele condamnate pot urma, cu aprobarea directorului locului de deținere, cursuri universitare în forma de învățământ la distanță, indiferent de regimul de executare a pedepselor. La cursurile universitare cu frecvență redusă, care presupun deplasări, pot participa numai deținuții clasificați în regim deschis. Arestații preventiv care finalizează cursuri de învățământ universitar pot participa, cu aprobarea directorului unității, la sesiunea finală și examenul de licență.**

18. **Regimul de executare a măsurilor preventive privative de libertate este reglementat în capitolele I și II ale titlului IV al Legii nr. 254/2013, în cuprinsul cărora se prevede exceptarea de la dreptul la învățământ a persoanelor arestate preventiv. Acest drept este reglementat numai în favoarea persoanelor condamnate la pedepse definitive privative de libertate, așa cum rezultă din prevederile art. 79 și art. 110 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 254/2013.** Conform acestora, condiția ce trebuie îndeplinită pentru ca o persoană privată de libertate să beneficieze de dreptul la instruire constă în calitatea de condamnat definitiv.

19. Analizând dispozițiile **art. 110 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 254/2013,** potrivit cărora „(1) *Prevederile titlului I, titlului II, precum și ale cap. II, IV—VI și IX din titlul III, în măsura în care nu contravin dispozițiilor din prezentul titlu, se aplică în mod corespunzător, cu excepția următoarelor dispoziții privind: [...]* c) **dreptul la învățământ, prevăzut la art. 79; [...]**”, precum și prevederile din regulamentul mai sus menționat, constatăm că **persoanele arestate preventiv nu beneficiază de același drept la instruire.** Autorul excepției a susținut, în esență, că este afectat principiul egalității în drepturi și dreptul la învățătură.

20. Din interpretarea coroborată a normelor anterior referite, constatăm că, în privința dreptului la instruire, Legea nr. 254/2013 prevede un regim juridic diferit pentru persoanele care execută măsura arestului preventiv, față de cel reglementat în privința persoanelor condamnate la pedepse penale definitive privative de libertate.

21. În examinarea excepției de neconstituționalitate reținem că, potrivit dispozițiilor art. 202 alin. (4) din Codul de procedură penală, măsurile preventive ce pot fi dispuse în timpul urmăririi penale și al judecății sunt: reținerea, controlul judiciar, controlul judiciar pe cautiune, arestul la domiciliu și arestarea preventivă. Conform art. 209 alin. (3) din Codul de procedură penală, **reținerea se poate dispune pentru cel mult 24 de ore, durată ce nu necesită asigurarea dreptului la instruire școlară, prevăzut la art. 79 din Legea nr. 254/2013.**

22. Referitor la **durata măsurii arestării preventive în cursul urmăririi penale,** constatăm că în acord cu art. 23 alin. (5) din Constituție, astfel reflectat în art. 236 alin. (4) din Codul de procedură penală, durata arestării preventive nu poate depăși un termen rezonabil și **nu poate fi mai mare de 180 de zile,** în acest interval fiind inclusă deopotrivă și perioada prelungirilor conform art. 234 și art. 235 din Codul de procedură penală. Tot astfel, în ce privește **durata arestării preventive în cursul judecății,** constatăm că, potrivit art. 239 alin. (1) și (2) din același cod, în cursul judecății în primă instanță, durata totală a arestării preventive a inculpatului nu poate depăși un termen rezonabil și **nu poate fi mai mare decât jumătatea maximului special prevăzut de lege pentru infracțiunea care face obiectul sesizării instanței de judecată;** de asemenea, conform aceluiași alin. (1), în toate cazurile, durata arestării preventive în primă instanță **nu poate depăși 5 ani,** iar aceste termene **curg de la data sesizării instanței de judecată.**

23. **Constituția României, în titlul II — „Drepturile, libertățile și îndatoririle fundamentale” capitolul II — Drepturile și libertățile fundamentale, reglementează prin art. 32 cu privire la „Dreptul la învățătură”** potrivit căruia: „(1) *Dreptul la învățătură este asigurat prin învățământul general obligatoriu, prin învățământul*

liceal și prin cel profesional, prin învățământul superior, precum și prin alte forme de instrucție și de perfecționare.

(2) *Învățământul de toate gradele se desfășoară în limba română. În condițiile legii, învățământul se poate desfășura și într-o limbă de circulație internațională.*

(3) *Dreptul persoanelor aparținând minorităților naționale de a învăța limba lor maternă și dreptul de a putea fi instruite în această limbă sunt garantate; modalitățile de exercitare a acestor drepturi se stabilesc prin lege.*

(4) *Învățământul de stat este gratuit, potrivit legii. Statul acordă burse sociale de studii copiilor și tinerilor proveniți din familii defavorizate și celor instituționalizați, în condițiile legii.*

(5) *Învățământul de toate gradele se desfășoară în unități de stat, particulare și confesionale, în condițiile legii.*

(6) *Autonomia universitară este garantată.*

(7) *Statul asigură libertatea învățământului religios, potrivit cerințelor specifice fiecărui cult. În școlile de stat, învățământul religios este organizat și garantat prin lege.*

24. Referitor la modul de reglementare a dreptului la instruire școlară, reținem că legiuitorul, potrivit atribuțiilor sale constituționale, prevăzute în dispozițiile art. 61 alin. (1) din Constituție, și în marja de apreciere conferită de către acestea, are dreptul de a limita dreptul la instruire, cu condiția să nu existe niciun prejudiciu care să afecteze substanța dreptului, deoarece dreptul de acces, prin însăși natura sa, impune o reglementare din partea statului. Pentru a se asigura că restricțiile ce sunt impuse nu limitează dreptul în cauză într-o asemenea măsură încât să afecteze însăși esența sa și să-l lipsească de eficacitate, legiuitorul trebuie să se asigure că aceste restricții sunt previzibile pentru cei interesați și că urmăresc un scop legitim. Cu toate acestea, reglementarea diferită a acestui drept, pentru persoane care se află în situații juridice similare, este discriminatorie, dacă nu are o justificare obiectivă și rezonabilă, dacă nu are un scop legitim sau dacă nu există proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit de legiuitor prin reglementarea analizată.

25. **Raportat la excepția ridicată în prezenta cauză, constatăm că situația persoanelor arestate preventiv și cea a persoanelor condamnate la pedepse privative de libertate nu sunt diferite.** Astfel, cu privire la persoanele arestate preventiv distingem două situații, și anume una care vizează persoanele arestate preventiv încă din faza de urmărire penală și pentru care măsura s-a menținut și în cursul procedurii de cameră preliminară și al judecății, potrivit art. 348, art. 362 și art. 399 din Codul de procedură penală, iar cealaltă care vizează persoanele arestate preventiv în cursul procedurii de cameră preliminară și al judecății, potrivit art. 238 din același cod. **Pe durata executării măsurii arestului preventiv și a pedepselor definitive privative de libertate, persoanele astfel deținute se află, din perspectiva dreptului la învățământ, în situații juridice obiectiv similare, astfel că tratamentul juridic diferit instituit prin Legea nr. 254/2013 nu are ca fundament o justificare obiectivă, legitimă și rezonabilă.** Mai mult, atât timp cât legea nu prevede criterii de evaluare a gradului de securitate privind persoana, neasigurarea dreptului la învățatură persoanelor arestate preventiv este discriminatorie, neîntrunind condițiile de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit.

26. Astfel, această situație nu-și găsește justificare în exigențele constituționale consacrate de art. 16 alin. (1) din Constituție, potrivit căruia „*Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări*”. Cu privire la incidența art. 16 alin. (1) din Constituție, reținem că, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, principiul egalității în drepturi presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite (Decizia nr. 1 din 8 februarie 1994, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 69 din 16 martie 1994). De asemenea, situațiile în

care se află anumite categorii de persoane trebuie să difere, în esență, pentru a se justifica deosebirea de tratament juridic, iar această deosebire de tratament trebuie să se bazeze pe un criteriu obiectiv și rațional (a se vedea, în acest sens, cu titlu exemplificativ, Decizia nr. 86 din 27 februarie 2003, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 207 din 31 martie 2003, Decizia nr. 476 din 8 iunie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 599 din 11 iulie 2006, Decizia nr. 573 din 3 mai 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 363 din 25 mai 2011, Decizia nr. 366 din 25 iunie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 644 din 2 septembrie 2014).

27. În analiza situației de față constatăm că, în condițiile în care legea reglementează cu privire la dreptul persoanelor condamnate de a participa, în funcție de posibilitățile penitenciarului, la cursuri de instruire școlară sau universitare, în condițiile protocolului de colaborare încheiat cu Ministerul Educației Naționale, ținându-se cont de nevoile prioritare de intervenție identificate, de starea de sănătate, de tipul regimului de executare și de măsurile de siguranță aplicate, rațiunea acestui drept este aceea de a da eficiență atât textului art. 32 din Constituția României, cât și **Recomandării R (2006) 2 referitoare la Normele penitenciare europene, adoptată la 11 ianuarie 2006 de Comitetul de Miniștri al Consiliului Europei**, ale cărei principii de bază vizează necesitatea ca **toate persoanele private de libertate să fie tratate cu respectarea drepturilor omului**. În ceea ce privește arestații preventiv, regimul lor „nu trebuie să fie influențat de posibilitatea ca aceștia să fie condamnați pentru comiterea unei infracțiuni”, iar „dacă un arestat preventiv solicită permisiunea de a urma regimul pentru deținuții condamnați, autoritățile penitenciare trebuie să-i satisfacă cererea, în măsura în care este posibil”.

28. Drept urmare, **diferența operată de norma supusă controlului de constituționalitate, între cele două categorii de persoane private de libertate (condamnate și arestate preventiv), nu se bazează pe un criteriu rațional și nu justifică un tratament juridic diferențiat, motiv pentru care reținem că cele două categorii de persoane se află în situații juridice identice din perspectiva incidenței normei supuse controlului de constituționalitate, cu atât mai mult cu cât, după trimiterea în judecată, persoanele arestate preventiv sunt transferate în penitenciar** [a se vedea art. 115 alin. (1) din Legea nr. 254/2013].

29. Așadar, constatăm că nesocotirea principiului egalității în drepturi are drept consecință neconstituționalitatea normei care instituie un privilegiu ori o discriminare. În acest sens arătăm că, potrivit jurisprudenței Curții Constituționale, discriminarea se bazează pe noțiunea de excludere de la un drept/beneficiu (Decizia Curții Constituționale nr. 62 din 21 octombrie 1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 49 din 25 februarie 1994), iar remediul constituțional specific, în cazul constatării neconstituționalității discriminării, îl reprezintă acordarea sau accesul la beneficiul dreptului (a se vedea, în acest sens, Decizia nr. 685 din 28 iunie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 470 din 11 iulie 2012, Decizia nr. 164 din 12 martie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 296 din 23 mai 2013, sau Decizia nr. 681 din 13 noiembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 889 din 8 decembrie 2014). Așadar, reținem că sintagma „fără privilegii și fără discriminări” din cuprinsul art. 16 alin. (1) din Constituție privește, în cauza de față, teza referitoare la interzicerea discriminării. Or, câtă vreme principiul egalității în fața legii presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite, atunci **nu există niciun motiv rezonabil pentru care o persoană arestată preventiv să nu beneficieze, la rândul său, asemeni condamnatului, de aceleași drepturi**

referitoare la instruire. Această teză este cu atât mai evidentă cu cât este necesar să se țină cont și de faptul că durata maximă a arestării preventive, în faza de urmărire penală, este de 180 de zile, iar în primă instanță este de 5 ani, iar aceasta reprezintă o perioadă suficient de lungă pentru ca lipsirea de dreptul la instruire școlară a persoanelor arestate preventiv să afecteze în mod discreționar dreptul la învățatură.

30. Așa fiind, constatăm că persoana arestată preventiv se află în aceeași situație juridică cu condamnatul, sens în care tratamentul juridic nu poate fi decât identic. Așadar, **neconstituționalitatea discriminării astfel constatate are ca rezultat acordarea beneficiului de acces la dreptul la învățământ și persoanelor arestate preventiv.**

31. În concluzie, constatăm că soluția legislativă supusă cenzurii afectează dispozițiile constituționale referitoare la egalitatea cetățenilor în fața legii.

32. În sensul celor mai sus arătate este și **jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului**, în materia analizată. Astfel, potrivit art. 2 prima teză din Protocolul adițional la Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale (Protocolul nr. 1), dreptul la instruire, ca drept social, este conceput și în beneficiul altor membri ai societății, nu numai copiilor și tinerilor, și este garantat „oricărei persoane”. Cu alte cuvinte, orice persoană aflată sub jurisdicția unui stat contractant poate fi beneficiara acestui drept, indiferent de situația juridică în care se găsește pe teritoriul aceluia stat. Pe de altă parte, statele contractante au și o obligație pozitivă privitoare la sistemul de învățământ existent, și anume aceea de a asigura **accesul egal și nediscriminatoriu al oricărei persoane la formele de învățământ existente.** În acest sens, instanța de la Strasbourg a statuat că, în general, deținuții continuă să se bucure de toate drepturile și libertățile garantate de Convenție, mai puțin dreptul la libertate, atunci când o detenție dispusă în mod legal intră în mod expres în domeniul de aplicare a articolului 5 din Convenție (a se vedea Hotărârea din 27 mai 2014, pronunțată în cauza *Velyo împotriva Bulgariei*, paragraful 30). Totodată, a mai reținut Curtea Europeană a Drepturilor Omului, în paragraful 33 al hotărârii mai sus menționate, că educația este o activitate complexă din punct de vedere organizațional și a cărei funcționare este costisitoare, în timp ce resursele pe care autoritățile le pot aloca acesteia sunt în mod necesar limitate. Este, de asemenea, adevărat că atunci când hotărăște asupra modalității de reglementare a accesului la instruire, un stat trebuie să găsească un echilibru între, pe de o parte, nevoile educaționale ale celor aflați sub jurisdicția sa și, pe de altă parte, capacitatea limitată de a-i integra. Totuși, Curtea nu poate trece cu vederea faptul că, spre deosebire de alte servicii publice, educația este un drept care se bucură de o protecție directă, în temeiul Convenției. Este de asemenea un tip foarte special de serviciu public, de care beneficiază, în mod direct, nu doar cei care îl folosesc, ci servește de asemenea unei funcții societale mai largi. Într-adevăr, Curtea a avut deja ocazia să sublinieze că „într-o societate democratică, dreptul la instruire...este indispensabil în promovarea drepturilor omului [și] joacă... un rol fundamental...” (a se vedea, *mutatis mutandis*, *Ponomaryovi c. Bulgariei*, nr. 5.335/05, § 55, CEDO 2011).

33. Pentru aceste motive, apreciem că, **în reglementarea regimului executării măsurilor preventive privative de libertate, respectiv a pedepselor penale definitive, diferența de tratament juridic operată nu are o justificare obiectivă și rezonabilă și nu se bazează pe considerente de securitate**

a activităților desfășurate în locurile de detenție. Prin urmare, această diferență discriminează persoanele arestate preventiv, în raport cu cele condamnate la pedepse penale privative de libertate, fiind de natură a contraveni dispozițiilor art. 16 din Legea fundamentală.

34. Pentru motivele expuse, considerăm că **în cauză s-ar fi impus admiterea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 110 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 254/2013** privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal, **cu atât mai mult cu cât asupra unei soluții legislative similare** — ce a vizat exceptarea, prin dispozițiile art. 110 alin. (1) lit. b) din aceeași Lege nr. 254/2013, a persoanelor aflate în arest preventiv de la dreptul la vizită intimă, drept reglementat numai în favoarea persoanelor condamnate la pedepse definitive privative de libertate —, **Curtea Constituțională s-a pronunțat în sensul admiterii excepției de neconstituționalitate (a se vedea Decizia nr. 222 din 2 aprilie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 380 din 2 iunie 2015).**

35. **Deși rațiunile avute în prezent în vedere de instanța de contencios constituțional, în opinia majoritară** — și despre care s-a susținut că ar justifica diferența de tratament între persoanele arestate preventiv și cele condamnate la pedepse definitive privative de libertate, respectiv faptul că buna desfășurare a procesului penal ar putea fi afectată de conduita necorespunzătoare a suspectului sau inculpatului prin încercarea de a influența coaculpați, martori, persoane vătămate sau experți, prin încercarea de a distruge sau altera mijloace materiale de probă, de a împiedica administrarea probatoriului necesar ori alte asemenea activități și de a interfera de o manieră gravă cu buna și corectă desfășurare a procesului penal, prin conduita sa încercând alterarea probatoriului pe baza căruia organul judiciar trebuie să stabilească adevărul —, **erau aceleași și la momentul pronunțării Deciziei nr. 222 din 2 aprilie 2015, cu toate acestea, Curtea nu a respins excepția de neconstituționalitate, ci a admis-o, reținând că:**

• legiuitorul, potrivit atribuțiilor sale constituționale, prevăzute la art. 61 alin. (1) din Constituție, și în marja de apreciere conferită de către acestea, are dreptul de a restricționa vizitele intime pentru persoanele aflate în locuri de detenție, **dar reglementarea diferită a acestui drept pentru persoane care se află în situații juridice similare este discriminatorie, dacă nu are o justificare obiectivă și rezonabilă, dacă nu are un scop legitim sau dacă nu există proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit de legiuitor prin reglementarea analizată;**

• **situația persoanelor arestate preventiv și cea a persoanelor condamnate la pedepse penale privative de libertate nu este diferită. Pe durata executării măsurilor preventive și a pedepselor definitive privative de libertate, persoanele astfel deținute se află, din perspectiva dreptului la vizite intime, în situații juridice obiectiv similare, astfel că tratamentul juridic diferit instituit prin Legea nr. 254/2013 nu are ca fundament o justificare legitimă și rezonabilă;**

• **durata maximă a arestării preventive, în primă instanță, este de 5 ani, aceasta reprezentând o perioadă suficient de lungă pentru ca lipsirea de dreptul la vizită intimă a persoanelor arestate preventiv să afecteze în mod substanțial relațiile de familie ale acestora și că această afectare a vieții de familie nu este justificată de limitări specifice regimului de detenție (a se vedea paragrafele 16—18 din Decizia Curții Constituționale nr. 222 din 2 aprilie 2015).**

Judecători,

dr. Livia Doina Stanciu
dr. Simona-Maya Teodoroiu
dr. Marian Enache

ACTE ALE ORGANELOR DE SPECIALITATE ALE ADMINISTRAȚIEI PUBLICE CENTRALE

AGENȚIA NAȚIONALĂ DE CADASTRU ȘI PUBLICITATE IMOBILIARĂ

ORDIN

privind aprobarea începerii lucrărilor de înregistrare sistematică a imobilelor, pe sectoare cadastrale, în 21 de unități administrativ-teritoriale din județul Neamț

Având în vedere prevederile art. 11 alin. (1) din Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 3 alin. (13) din Legea cadastrului și a publicității imobiliare nr. 7/1996, republicată, cu modificările și completările ulterioare,

directorul general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară emite prezentul ordin.

Art. 1. — Se aprobă începerea lucrărilor de înregistrare sistematică a imobilelor, pe sectoare cadastrale, situate pe teritoriul a 21 de unități administrativ-teritoriale din județul Neamț, după cum urmează:

a) unitatea administrativ-teritorială Bahna — sectoarele cadastrale nr. 9, 48, 50, 83, 113, 114, 116, 129, 131, 134, 137 și 138;

b) unitatea administrativ-teritorială Bicazu Ardelean — sectorul cadastral nr. 53;

c) unitatea administrativ-teritorială Botești — sectoarele cadastrale nr. 5, 9, 22, 23, 37 și 53;

d) unitatea administrativ-teritorială Dochia — sectorul cadastral nr. 84;

e) unitatea administrativ-teritorială Drăgănești — sectoarele cadastrale nr. 39, 40, 41 și 42;

f) unitatea administrativ-teritorială Făurei — sectoarele cadastrale nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 55, 63, 80, 90, 113, 114 și 118;

g) unitatea administrativ-teritorială Gherăești — sectoarele cadastrale nr. 21, 25, 26, 27, 44, 45, 49, 50, 51, 52, 53, 83, 85, 86, 110, 111, 114, 116, 117 și 118;

h) unitatea administrativ-teritorială Horia — sectoarele cadastrale nr. 1, 6, 7, 16, 84, 97 și 104;

i) unitatea administrativ-teritorială Icușești — sectoarele cadastrale nr. 3, 15, 27, 29, 30, 31, 40, 44, 47, 48, 50, 52, 53, 54, 61, 62 și 72;

j) unitatea administrativ-teritorială Ion Creangă — sectoarele cadastrale nr. 22, 32, 33, 34, 49, 50, 132, 143, 155, 156, 157, 159, 169, 170 și 171;

k) unitatea administrativ-teritorială Mărgineni — sectoarele cadastrale nr. 93, 144 și 145;

l) unitatea administrativ-teritorială Păstrăveni — sectorul cadastral nr. 10;

m) unitatea administrativ-teritorială Piatra-Neamț — sectoarele cadastrale nr. 8, 9, 12, 16, și 32;

n) unitatea administrativ-teritorială Pîpirig — sectorul cadastral nr. 41;

o) unitatea administrativ-teritorială Răucești — sectoarele cadastrale nr. 66, 69, 70 și 104;

p) unitatea administrativ-teritorială Războieni — sectoarele cadastrale nr. 8, 9, 17, 51 și 52;

q) unitatea administrativ-teritorială Stănița — sectoarele cadastrale nr. 18, 19, 20, 36, 40, 44, 45, 46, 50, 51, 52, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 64, 65, 69, 70, 71, 81, 94, 95, 96 și 97;

r) unitatea administrativ-teritorială Tarcău — sectoarele cadastrale nr. 2, 42 și 59;

s) unitatea administrativ-teritorială Tazlău — sectoarele cadastrale nr. 30, 31 și 63;

t) unitatea administrativ-teritorială Trifești — sectoarele cadastrale nr. 1, 2, 7, 9, 11, 49, 51, 52, 86, 87, 96, 97, 98, 115, 119, 120 și 122;

u) unitatea administrativ-teritorială Zănești — sectoarele cadastrale nr. 18, 19, 20, 21, 22, 23 și 24.

Art. 2. — Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrările de înregistrare sistematică a imobilelor este prevăzută în anexele nr. 1—21 la prezentul ordin.

Art. 3. — Anexele nr. 1—21*) fac parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 4. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Directorul general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară,

Radu-Codruț Ștefănescu

București, 19 octombrie 2018.

Nr. 1.130.

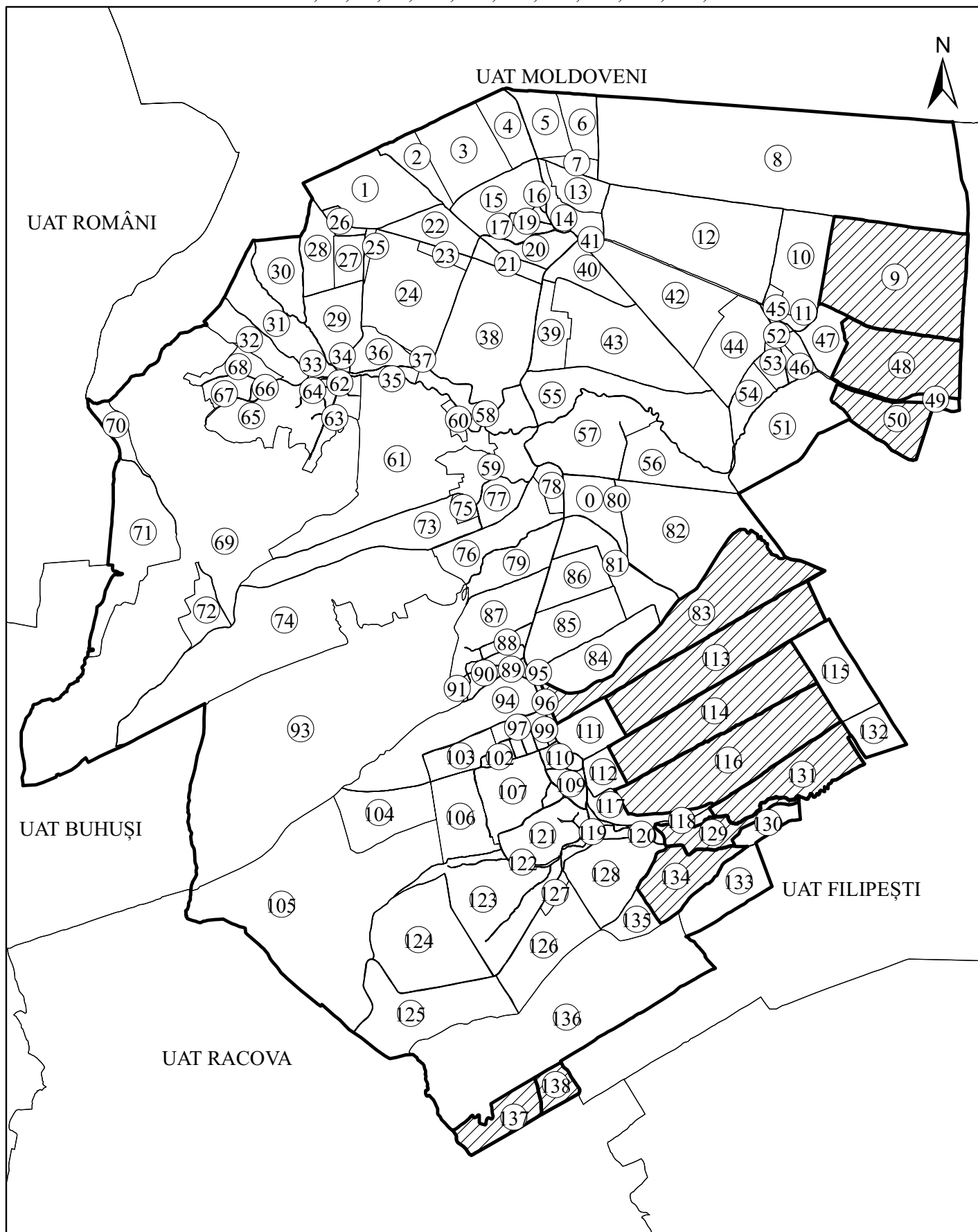
*) Anexele nr. 1—21 sunt reproduse în facsimil.

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică

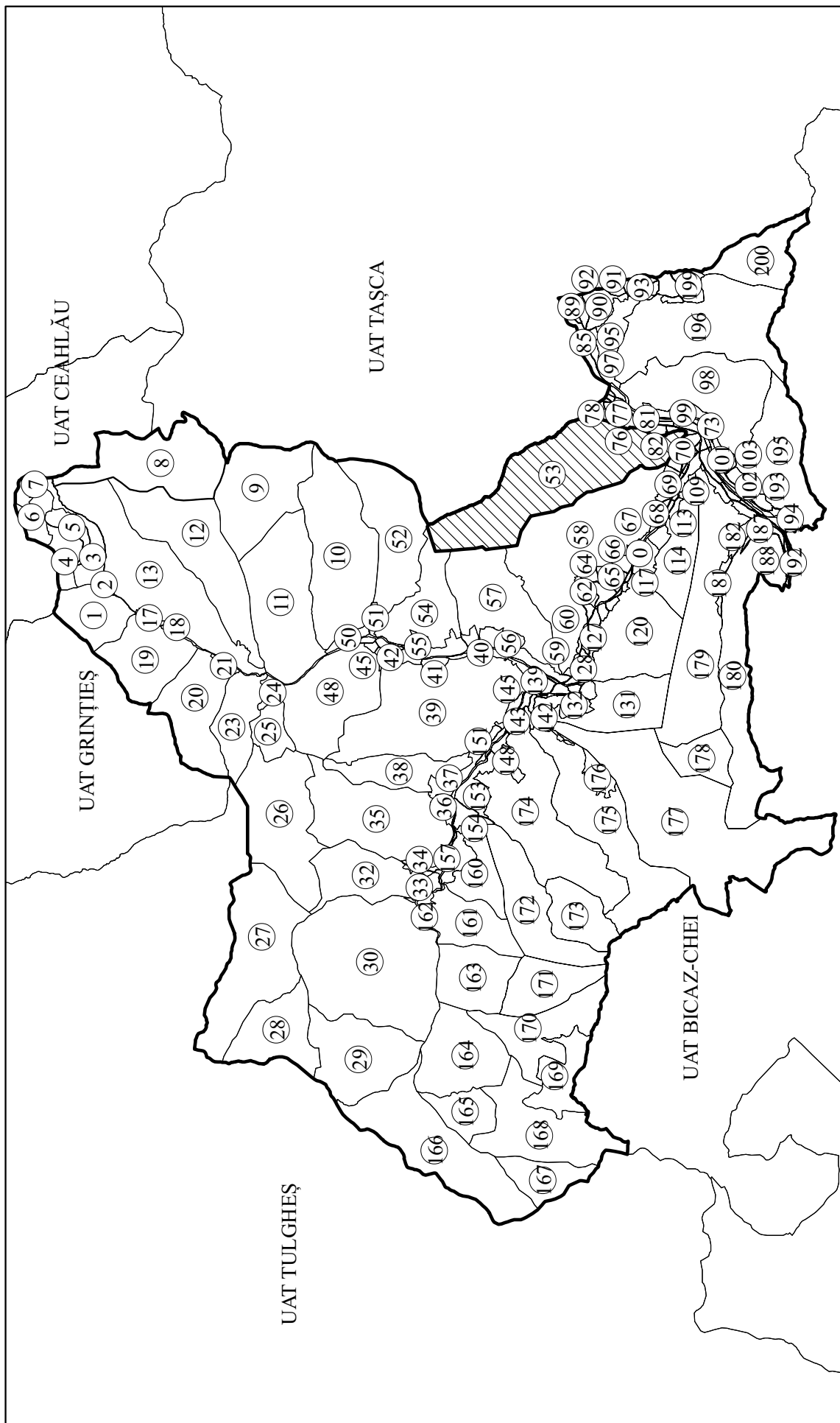
Județ: NEAMȚ

UAT: BAHNA

Sector: 9, 48, 50, 83, 113, 114, 116, 129, 131, 134, 137, 138

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică
 Județ: NEAMȚ
 UAT: BICAZU ARDELEAN
 Sector: 53

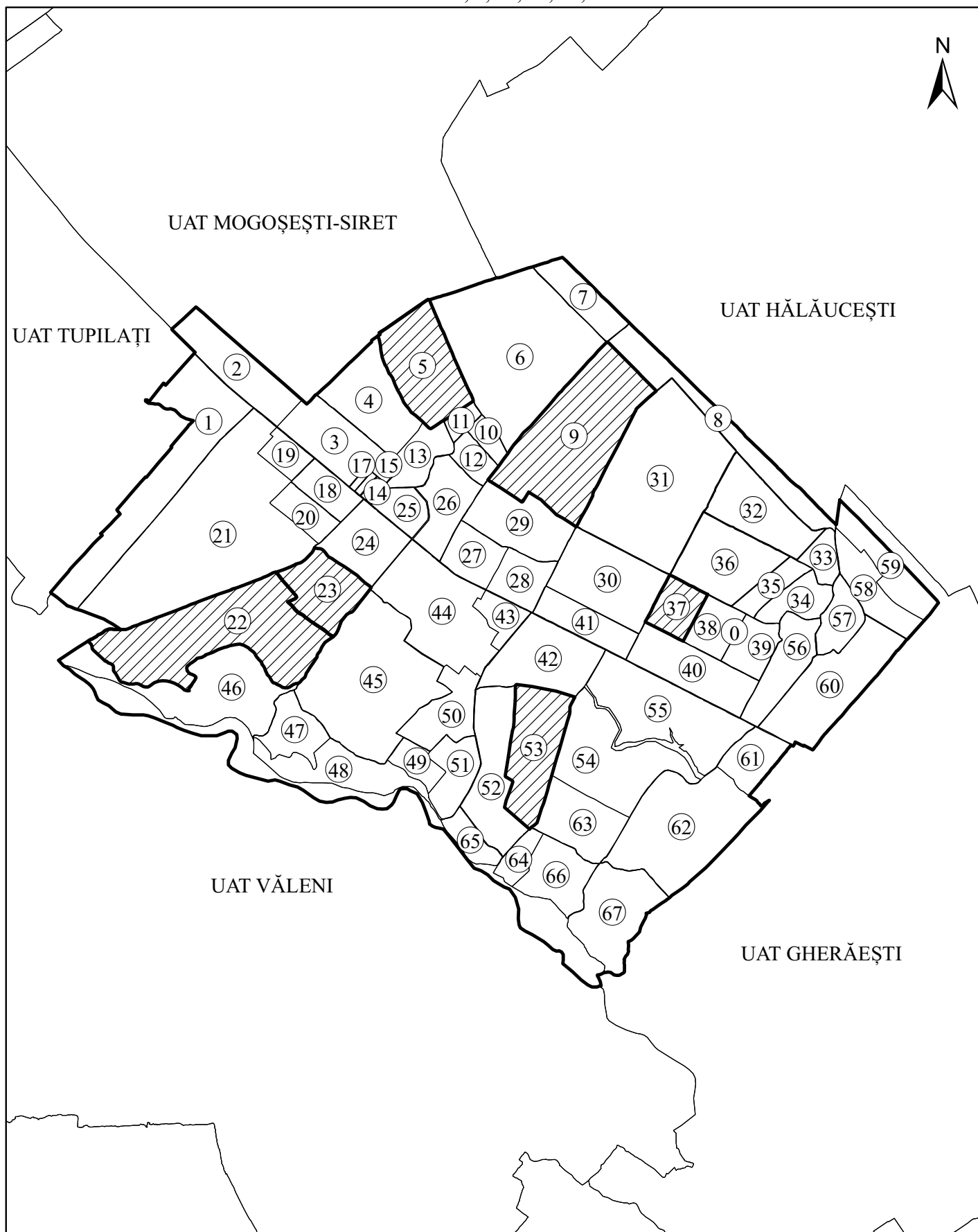

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică

Județ: NEAMȚ

UAT: BOTEȘTI

Sectoare: 5, 9, 22, 23, 37, 53

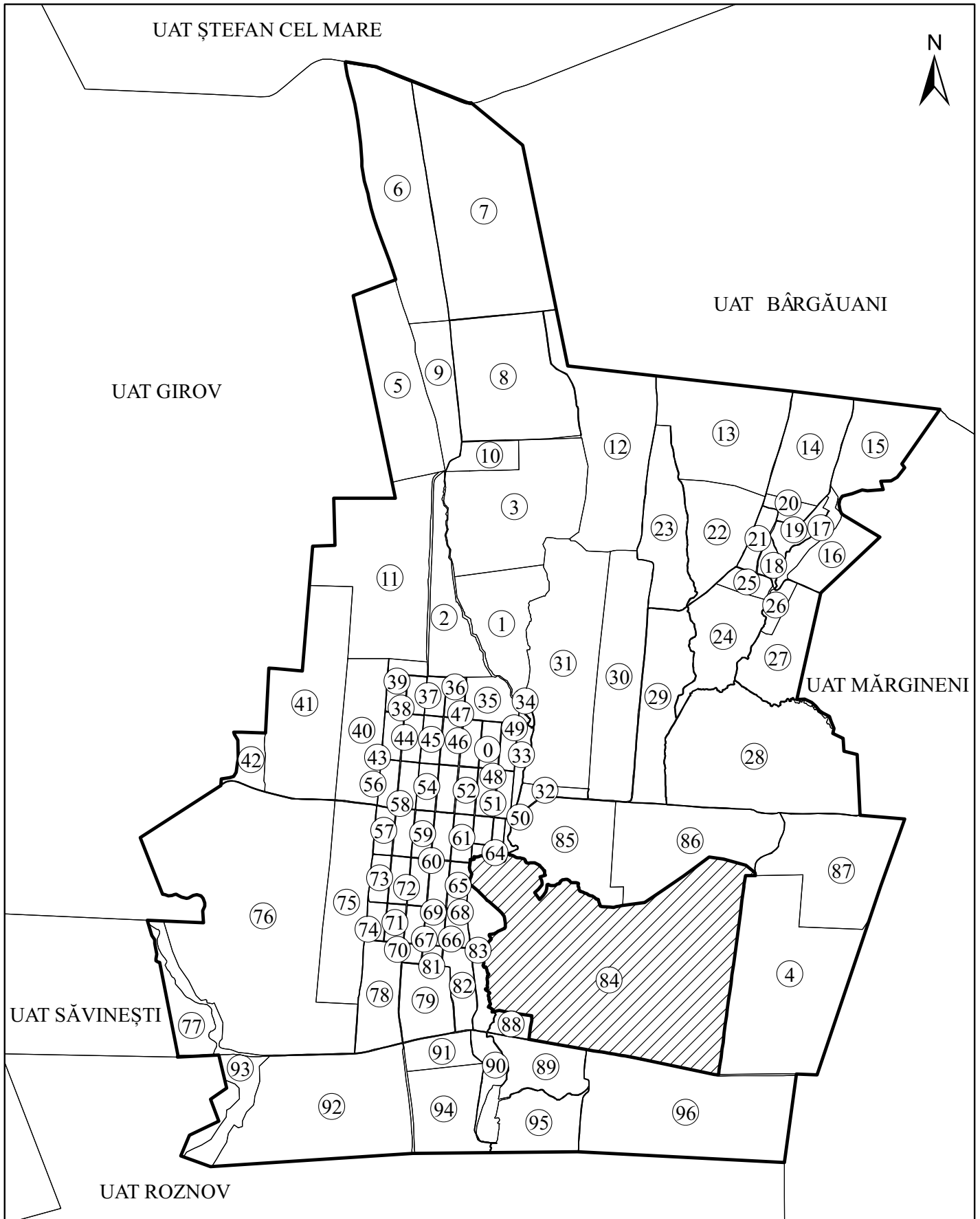

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică

Județ: NEAMȚ

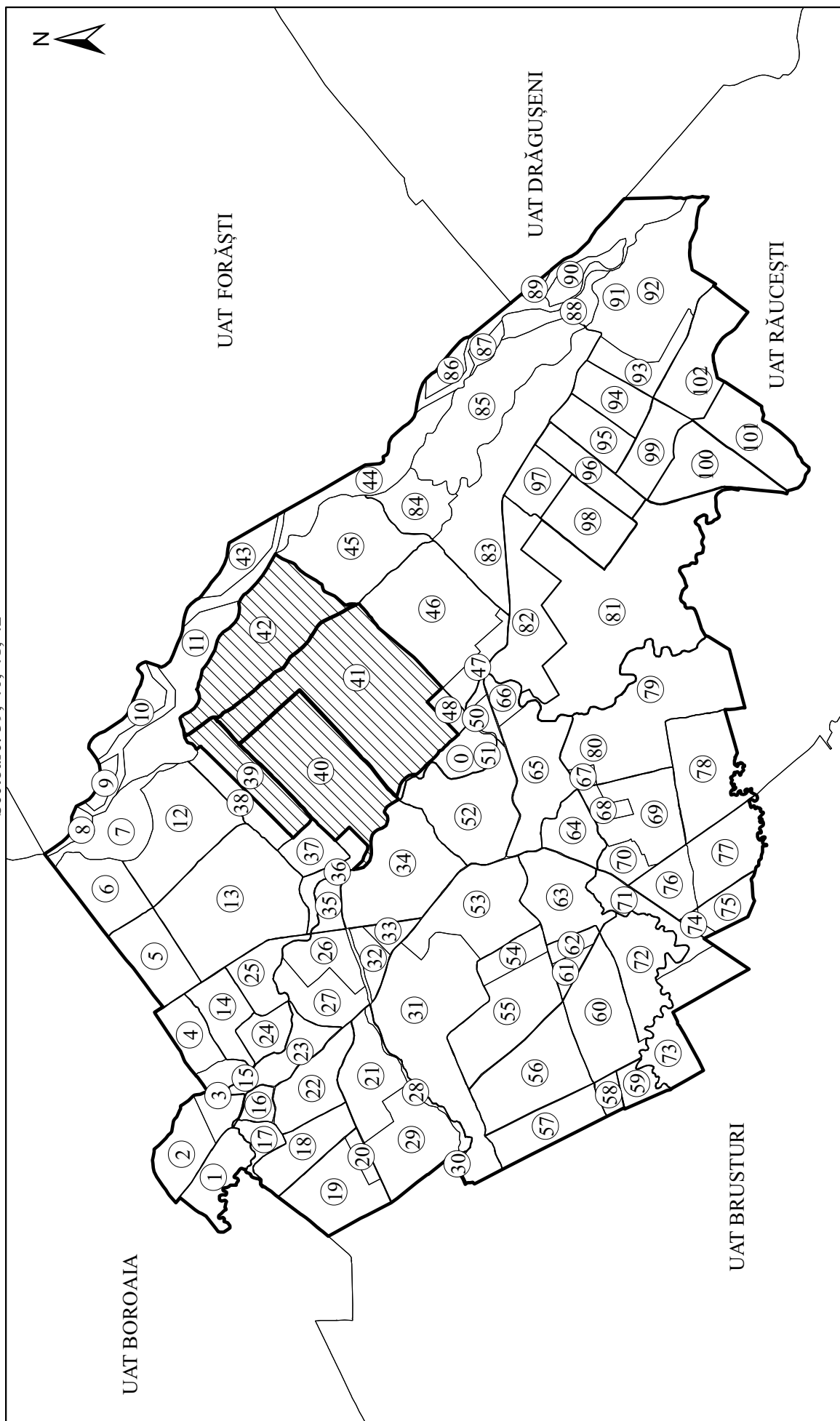
UAT: DOCHIA

Sector: 84

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică

Județ: NEAMŢ
UAT: DRĂGĂNEȘTI
Sectoare: 39, 40, 41, 42

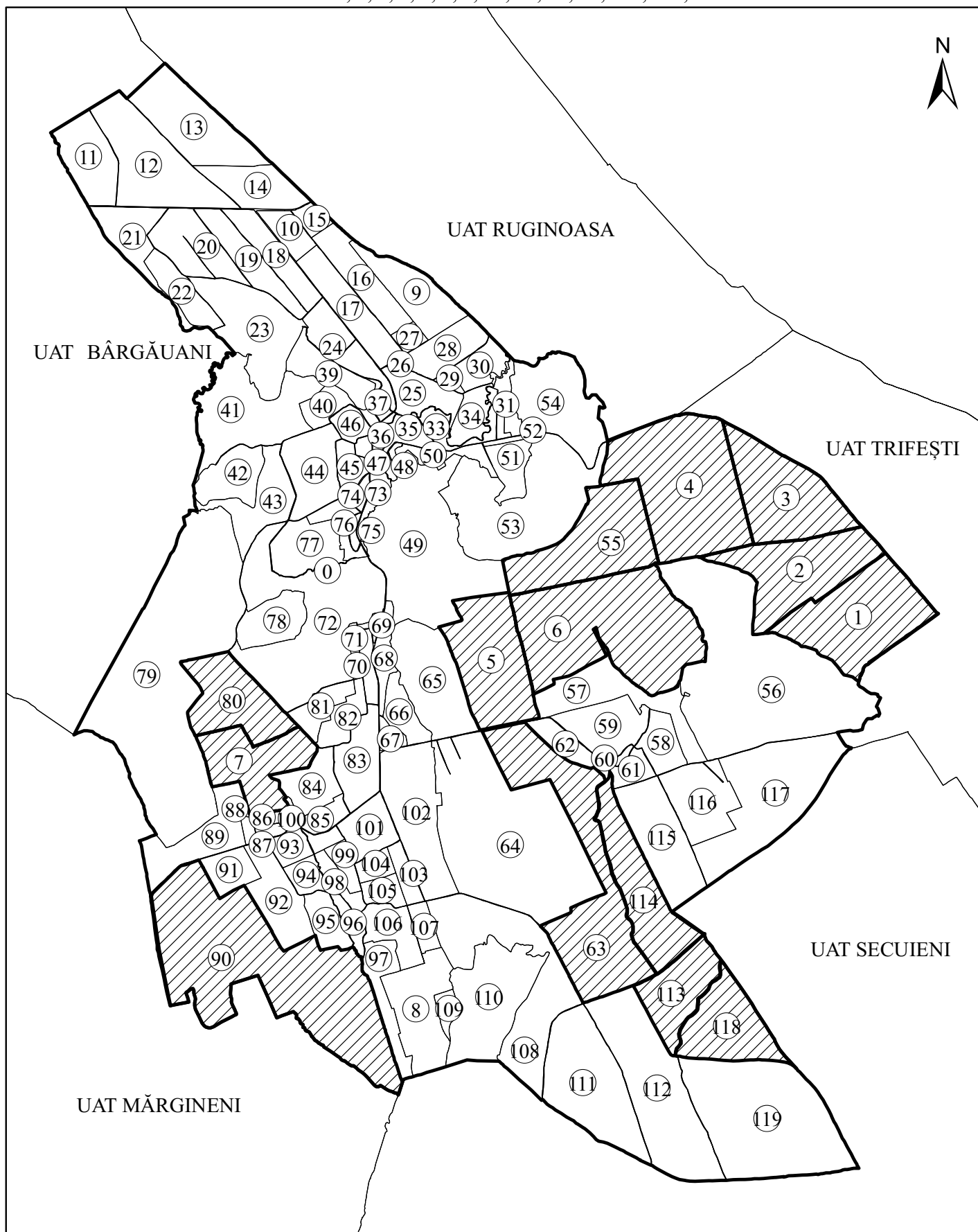

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică

Județ: NEAMȚ

UAT: FĂUREI

Sectoare: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 55, 63, 80, 90, 113, 114, 118

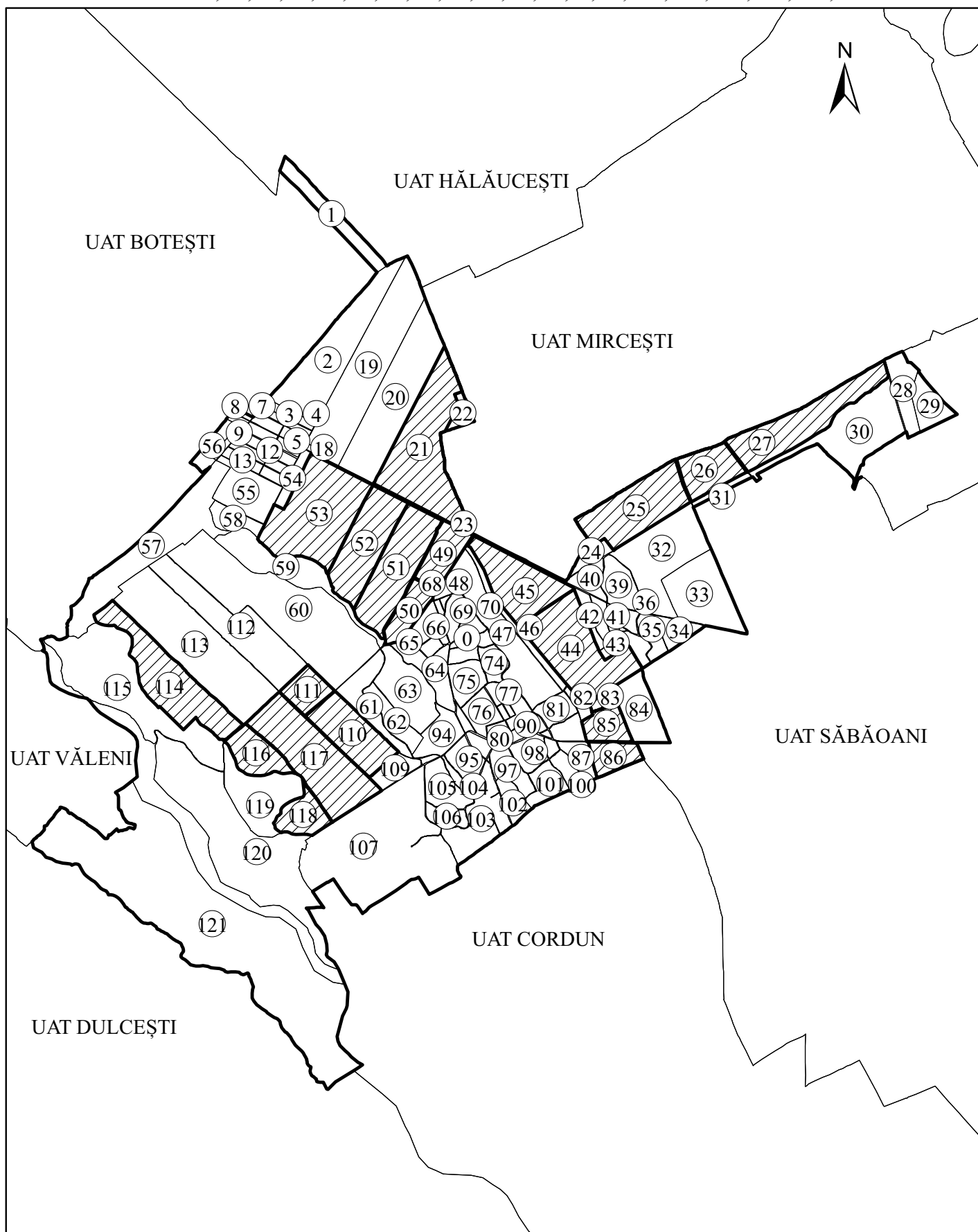

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică

Județ: NEAMȚ

UAT: GHERĂEȘTI

Sectoare: 21, 25, 26, 27, 44, 45, 49, 50, 51, 52, 53, 83, 85, 86, 110, 111, 114, 116, 117, 118

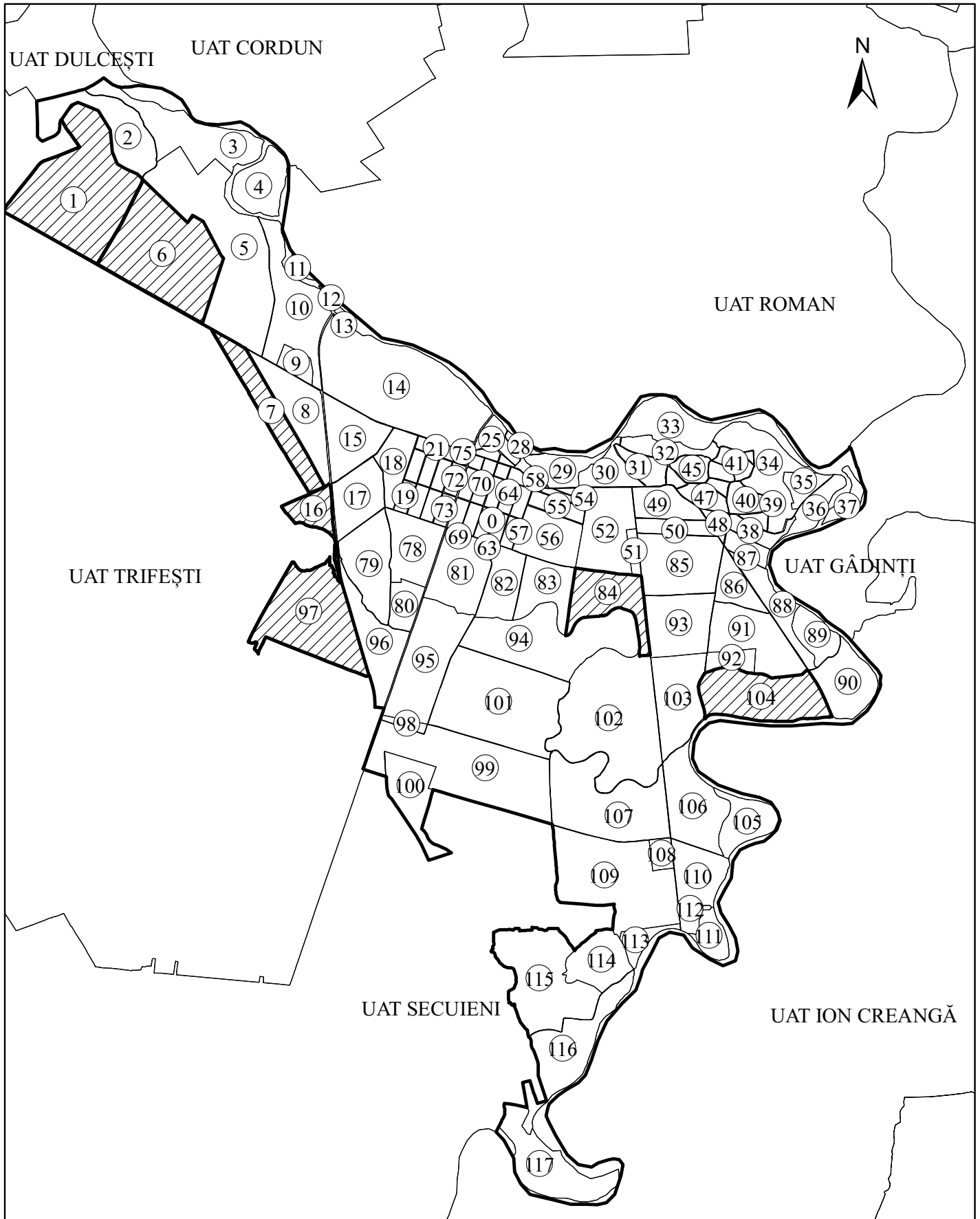

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică

Județ: NEAMȚ

UAT: HORIA

Sectoare: 1, 6, 7, 16, 84, 97, 104

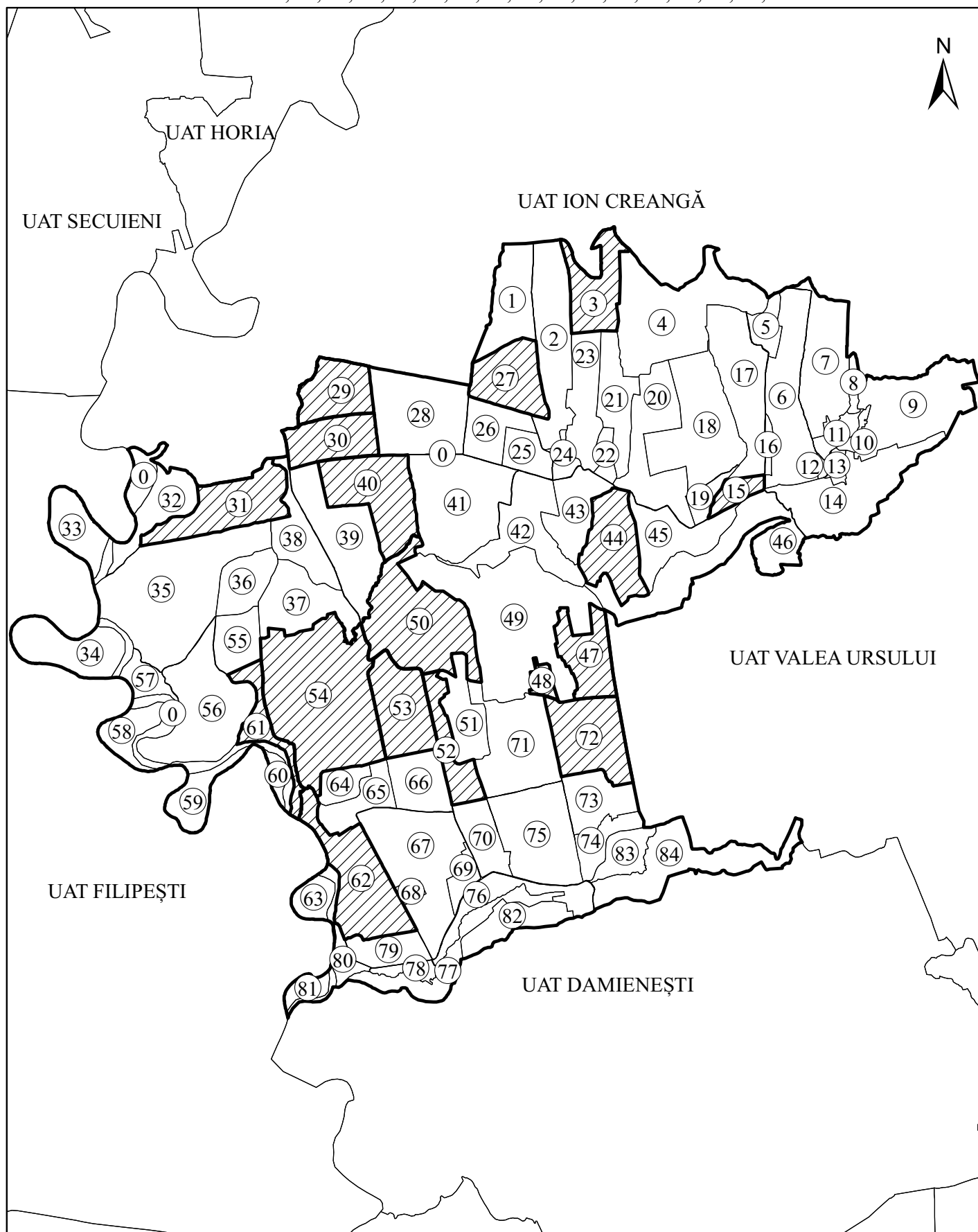

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică

Județ: NEAMȚ

UAT: ICUȘEȘTI

Sectoare: 3, 15, 27, 29, 30, 31, 40, 44, 47, 48, 50, 52, 53, 54, 61, 62, 72

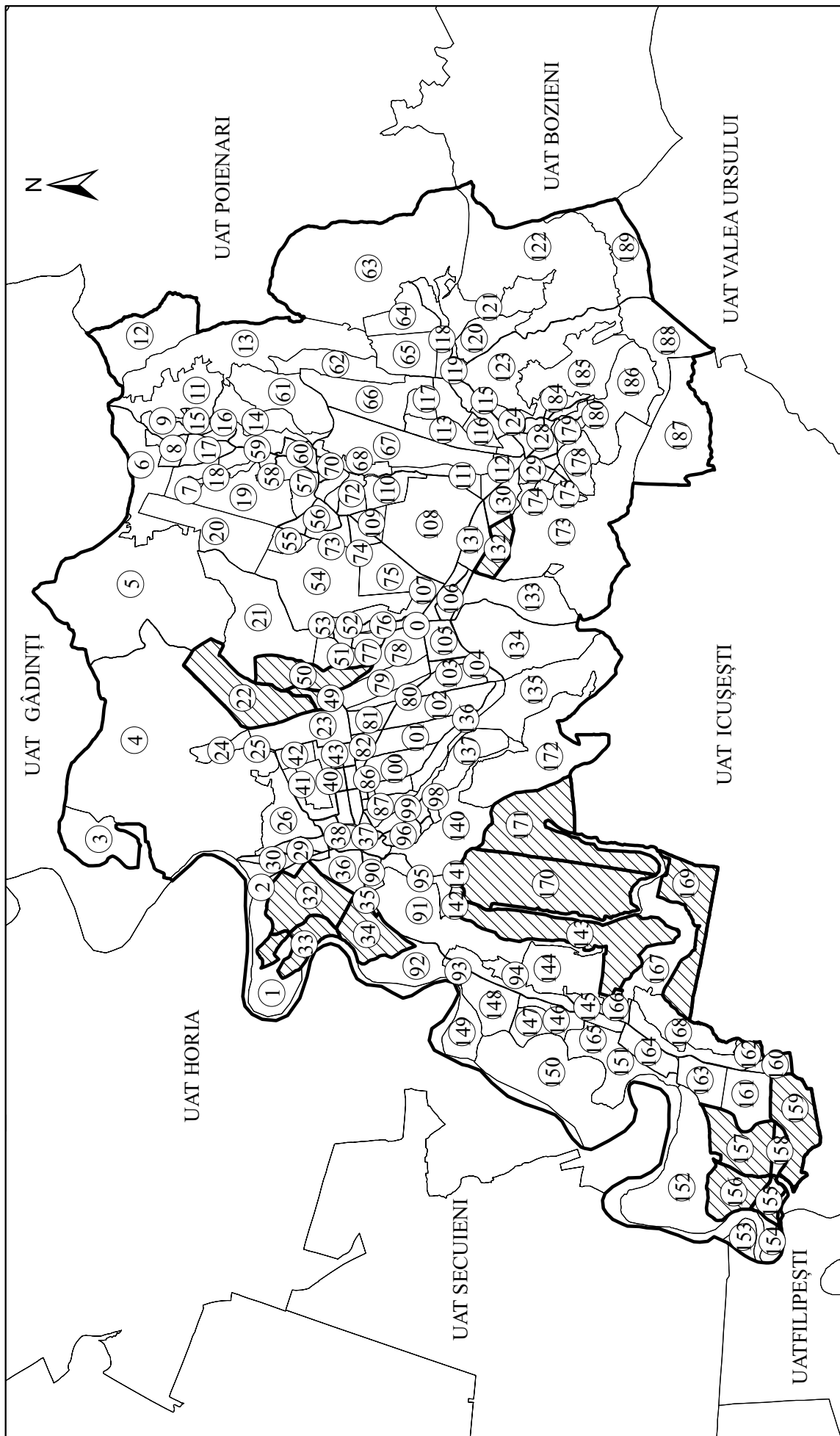

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică

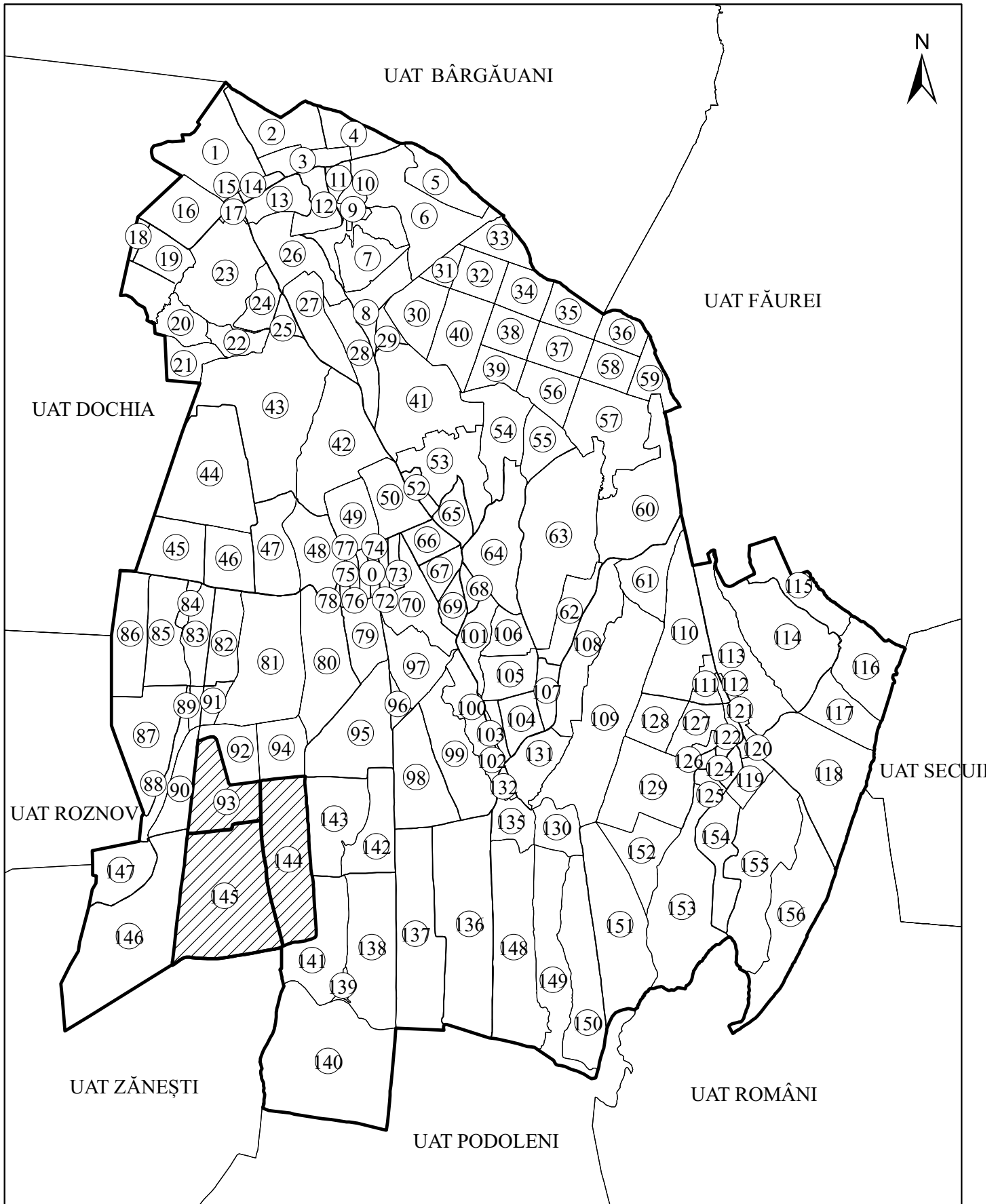
Județ: NEAMȚ

UAT: ION CREANGĂ

Sectoare: 22, 32, 33, 34, 49, 50, 132, 143, 155, 156, 157, 159, 169, 170, 171

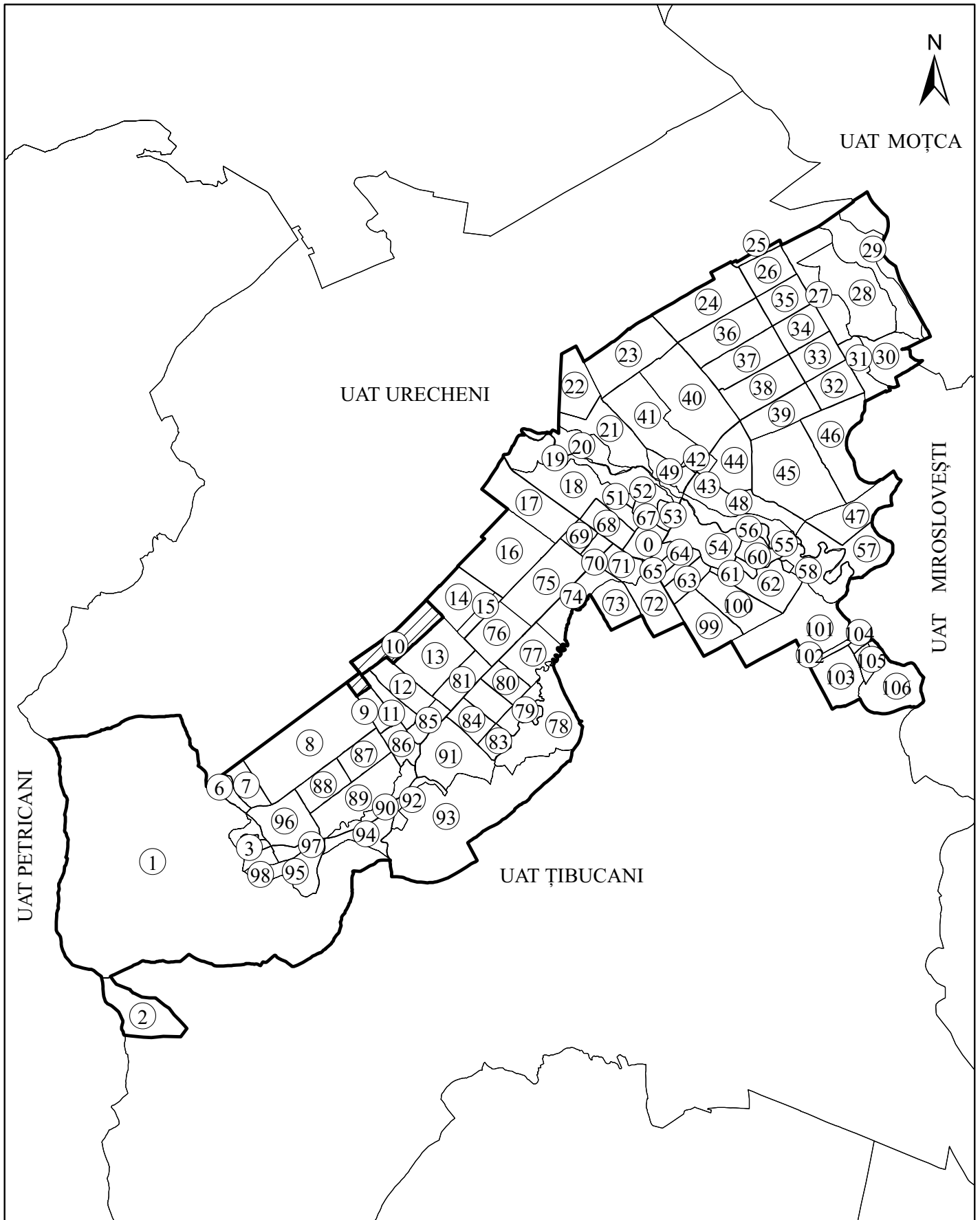

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică
Județ: NEAMȚ
UAT: MĂRGINENI
Sectoare: 93, 144, 145

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică

Județ: NEAMȚ
 UAT: PĂSTRĂVENI
 Sector: 10

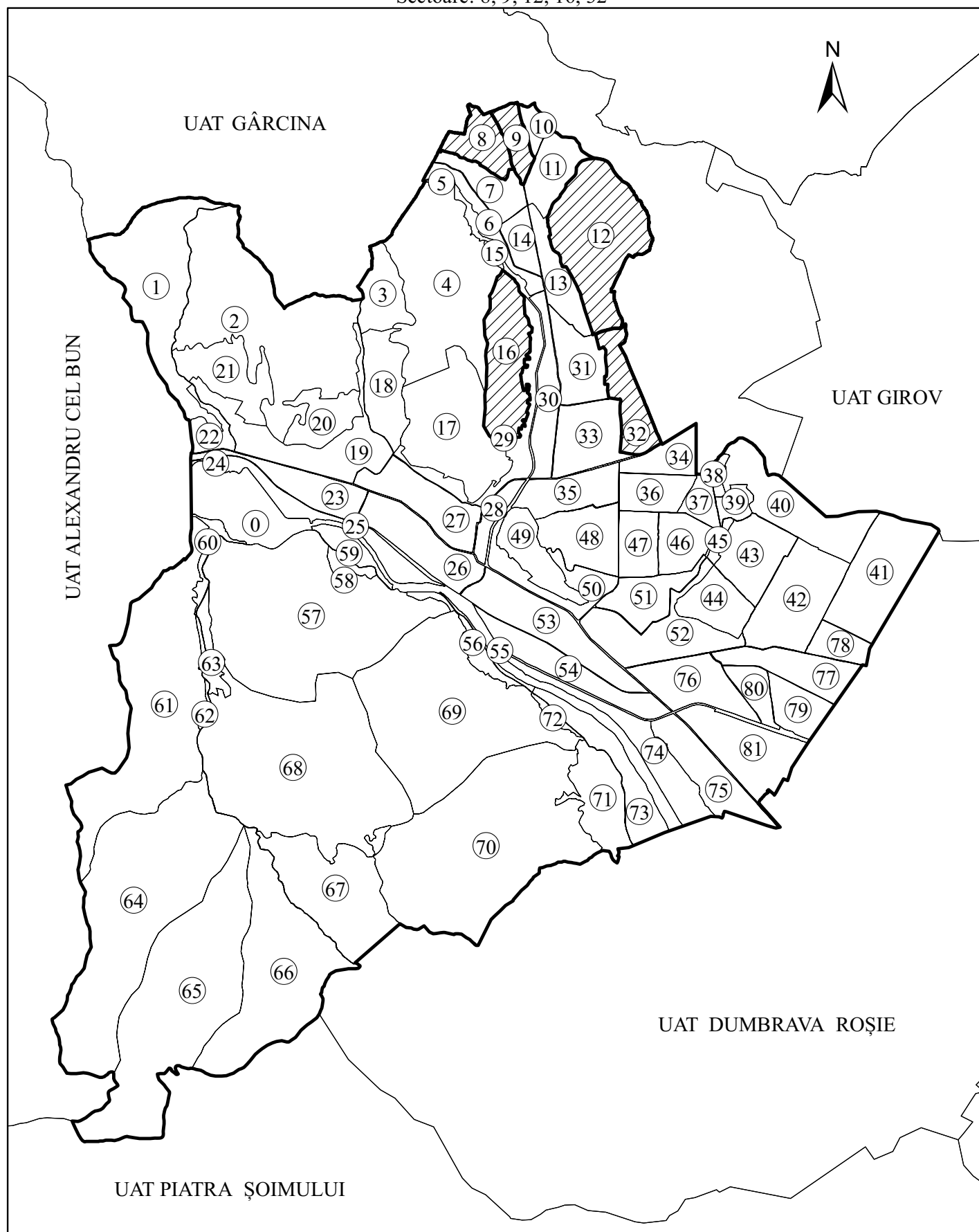

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică

Județ: NEAMȚ

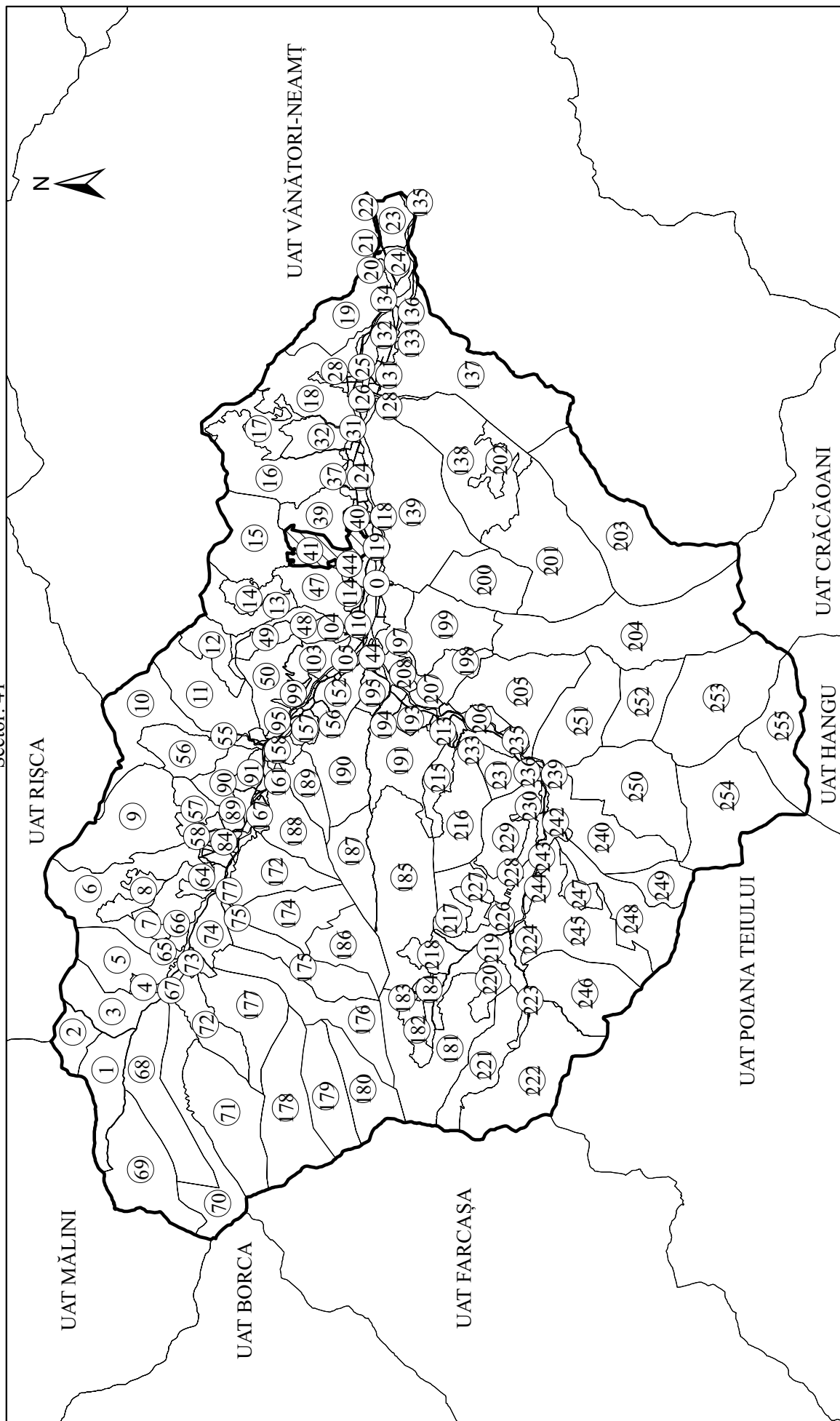
UAT: PIATRA-NEAMȚ

Sectoare: 8, 9, 12, 16, 32

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică

Județ: NEAMȚ
 UAT: Pipirig
 Sector: 41

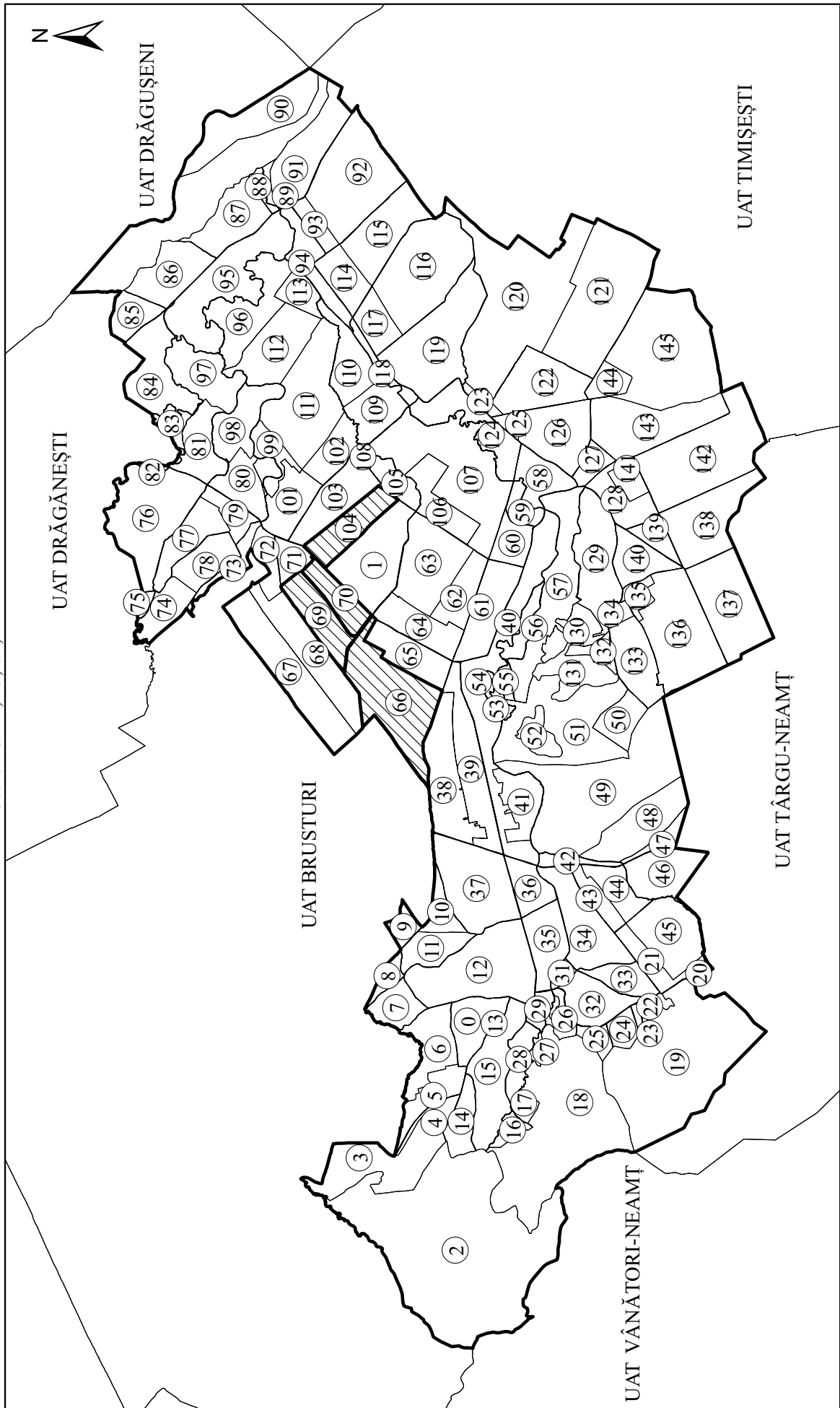

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică

Județ: NEAMŢ

UAT: RĂUCEȘTI

Sectoare: 66, 69, 70, 104

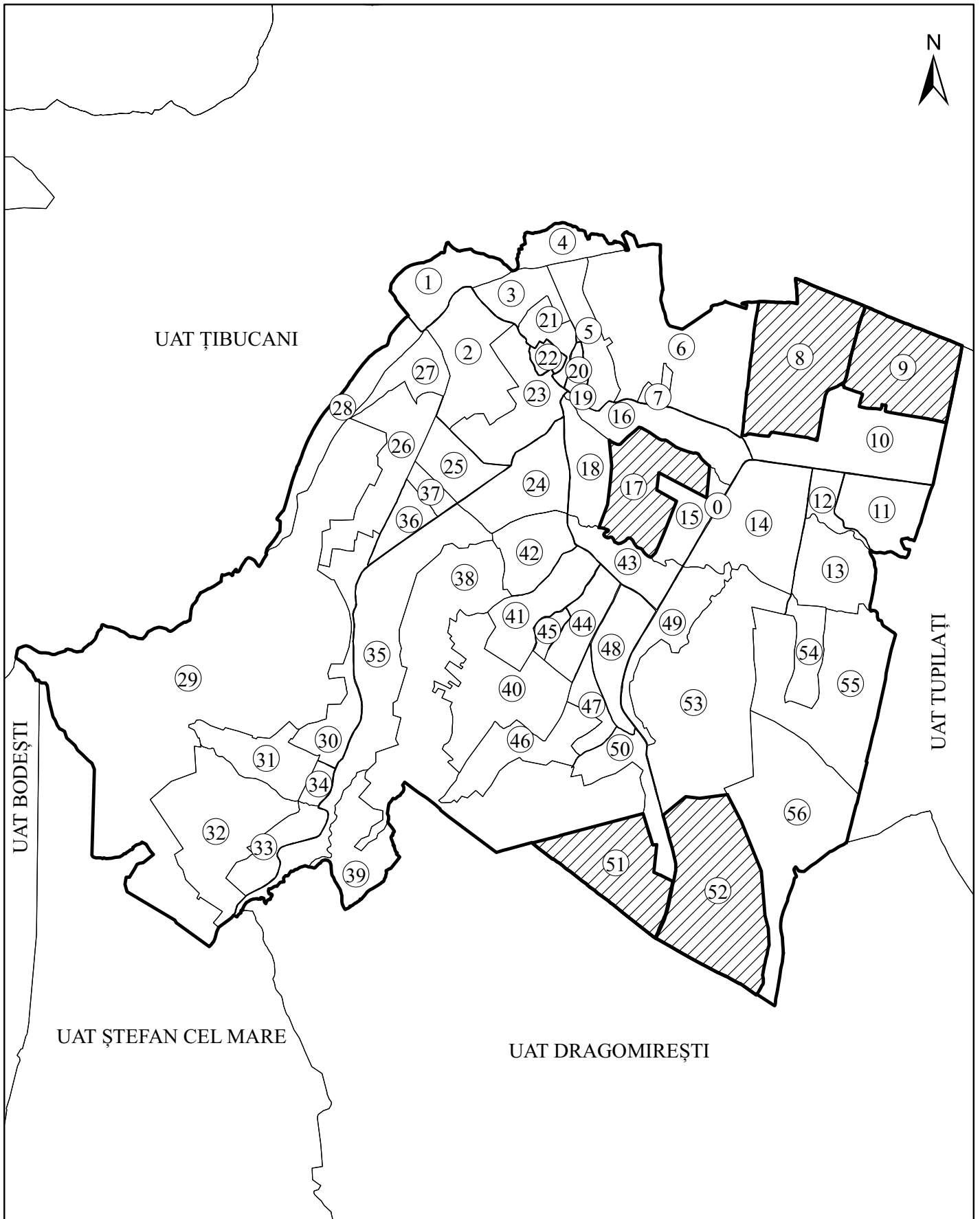

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică

Județ: NEAMȚ

UAT: RĂZBOIENI

Sectoare: 8, 9, 17, 51, 52

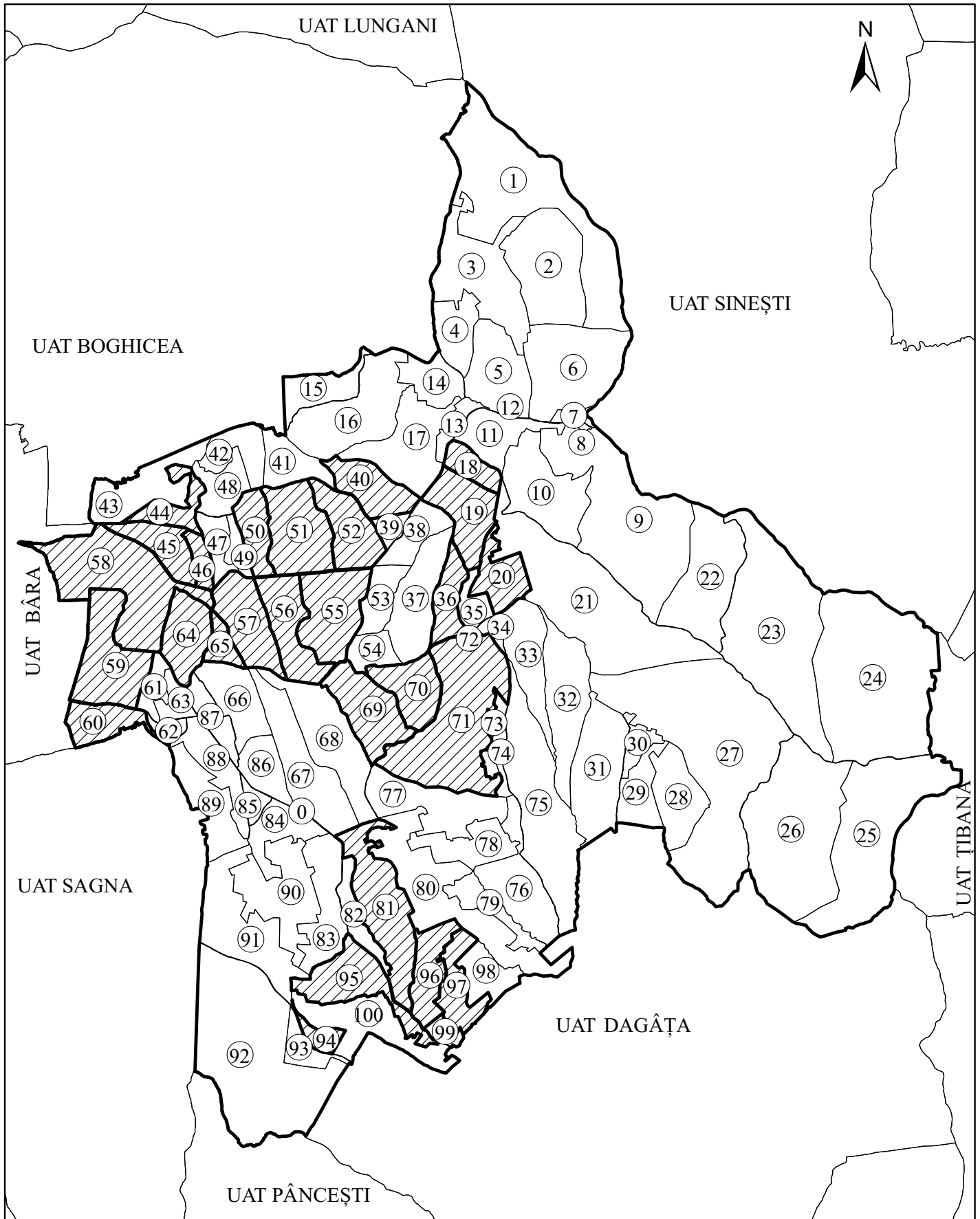

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică

Județ: NEAMȚ

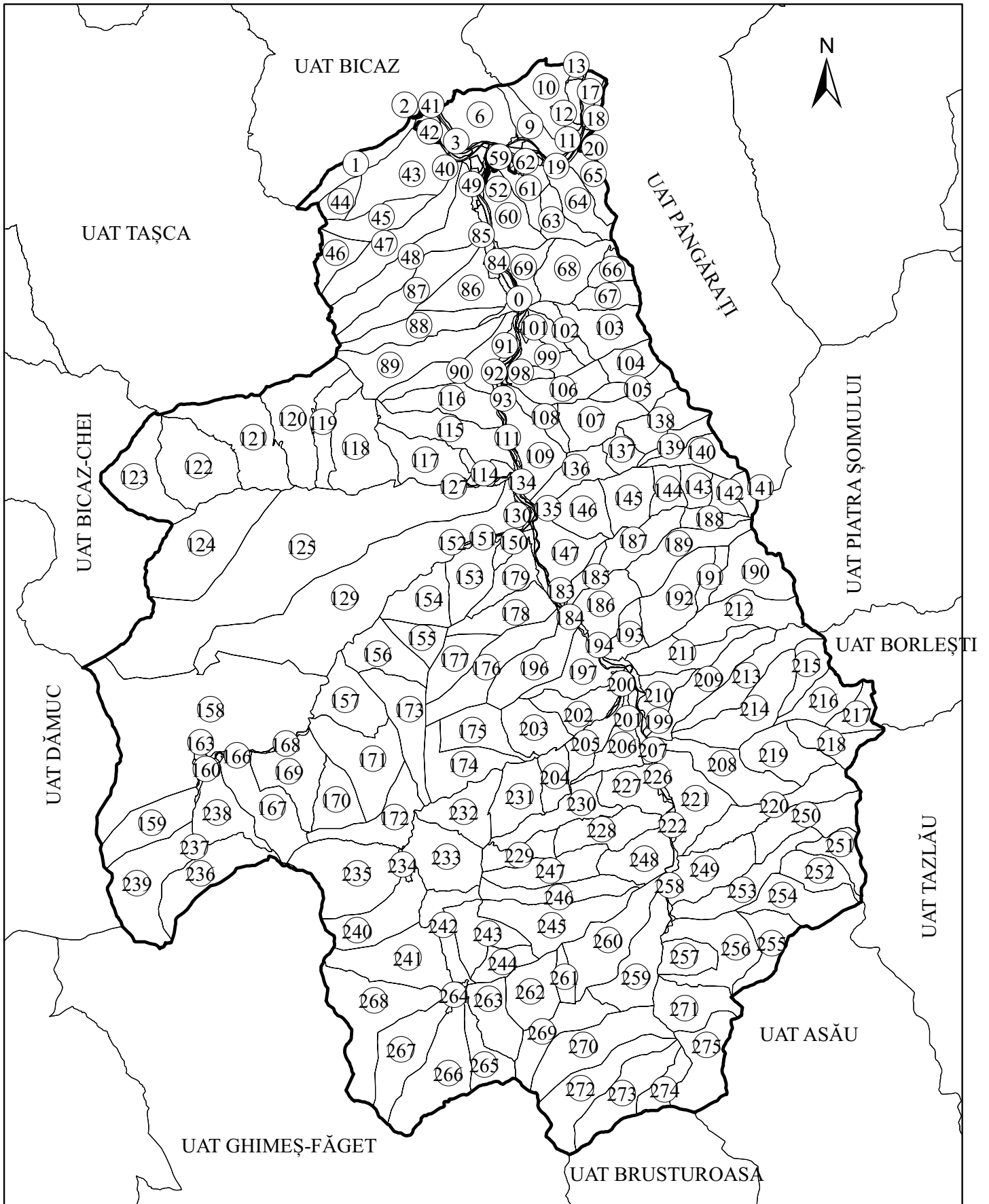
UAT: STĂNIȚA

Sectoare: 18, 19, 20, 36, 40, 44, 45, 46, 50, 51, 52, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 64, 65, 69, 70, 71, 81, 94, 95, 96, 97

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică

Județ: NEAMȚ
 UAT: TARCĂU
 Sectoare: 2, 42, 59

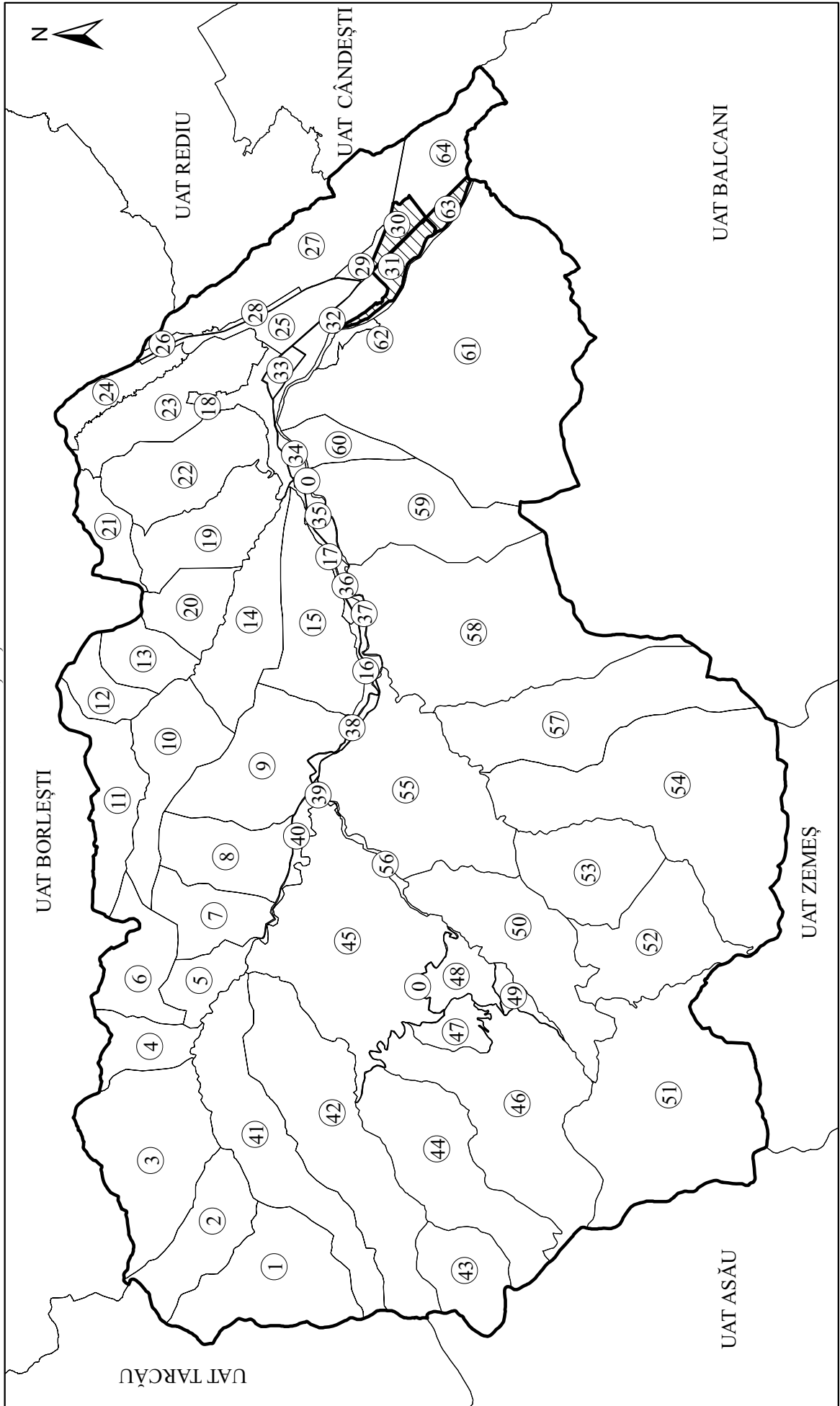

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică

Județ: NEAMȚ

UAT: TAZLĂU

Sectoare: 30, 31, 63

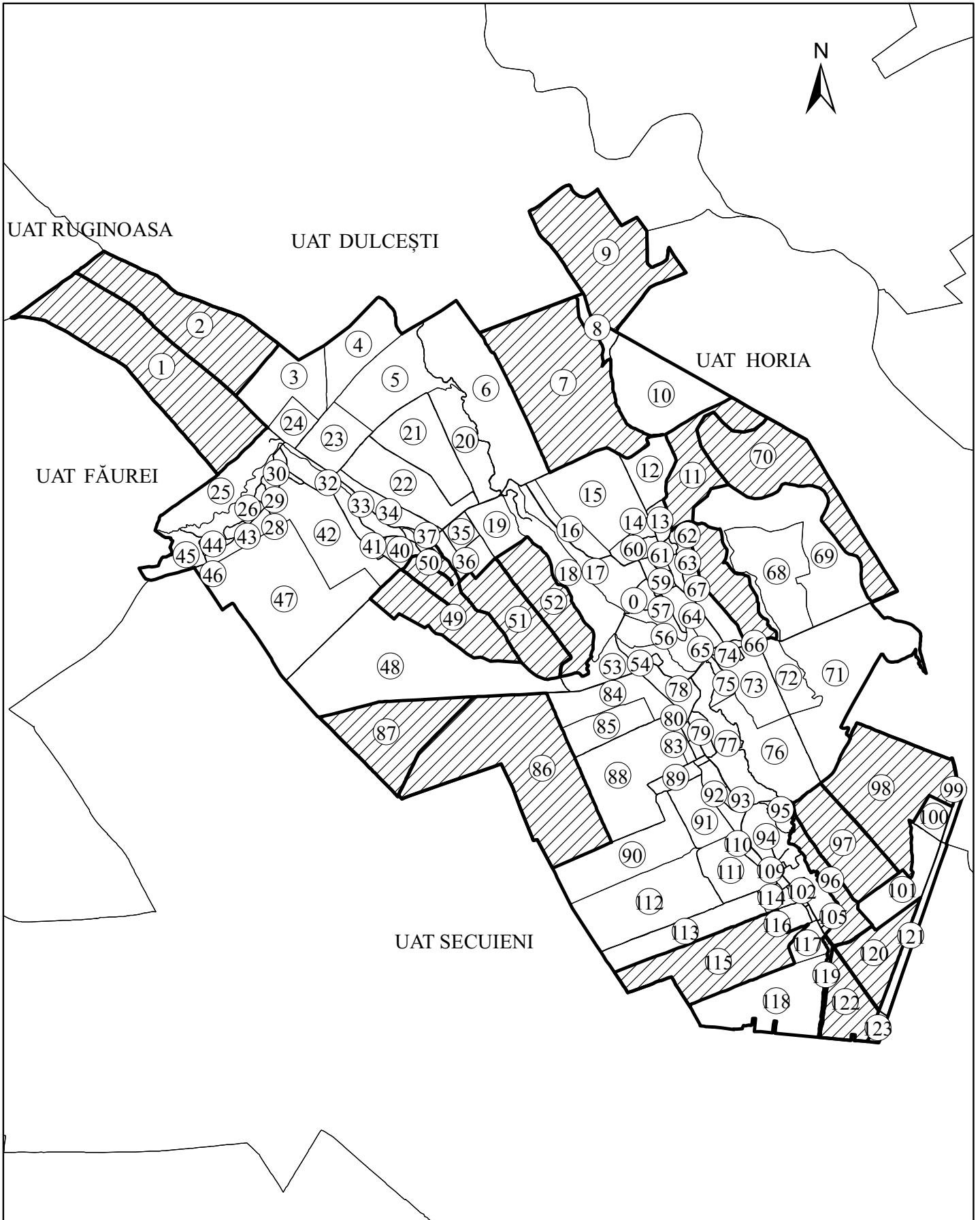

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică

Județ: NEAMȚ

UAT: TRIFEȘTI

Sectoare: 1, 2, 7, 9, 11, 49, 51, 52, 86, 87, 96, 97, 98, 115, 119, 120, 122

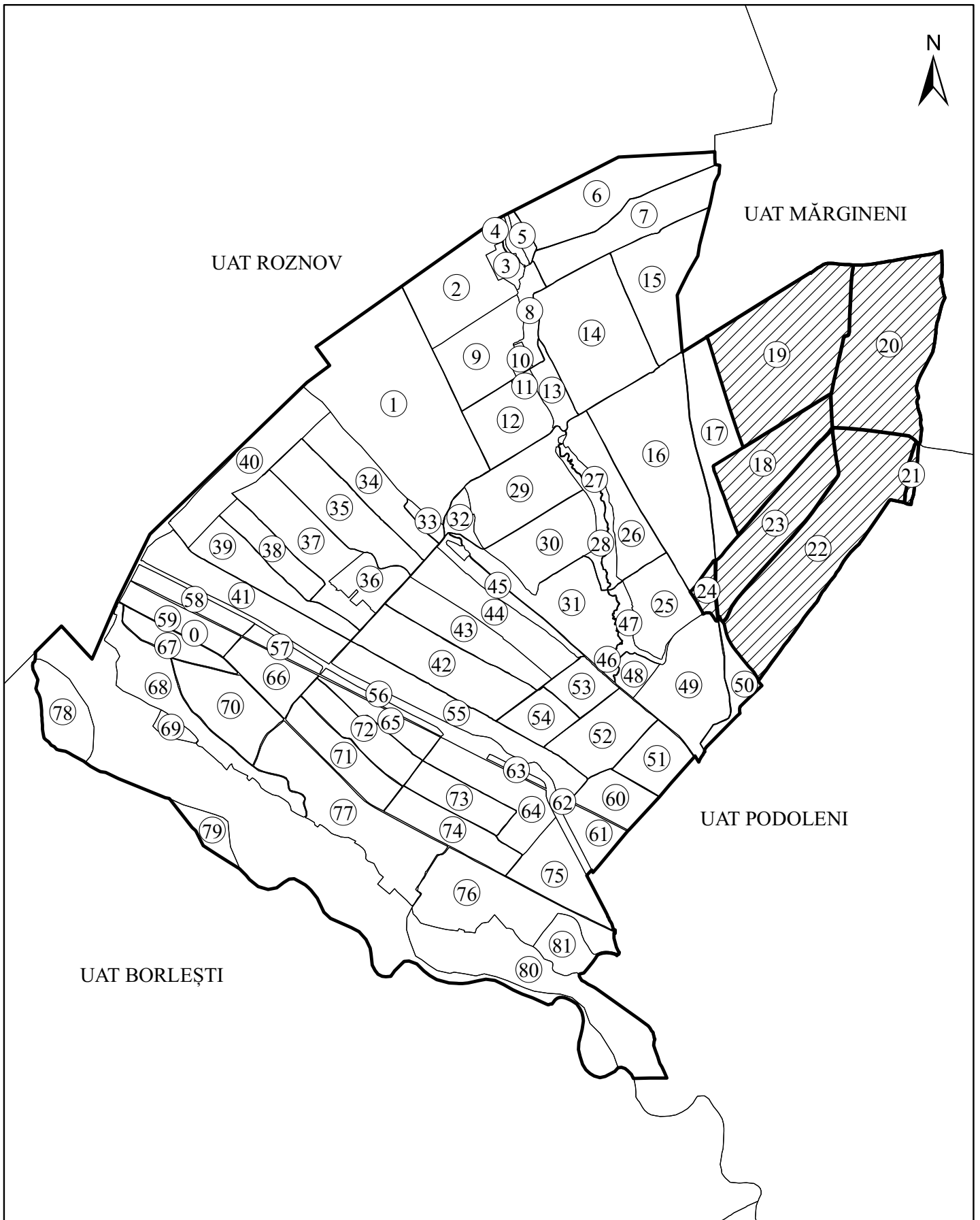

Reprezentarea grafică a sectoarelor cadastrale în care se desfășoară lucrări de înregistrare sistematică

Județ: NEAMȚ

UAT: ZĂNEȘTI

Sectoare: 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24

MINISTERUL AGRICULTURII ȘI DEZVOLTĂRII RURALE

ORDIN**privind modificarea anexei la Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 157/2017
pentru aprobarea Ghidului solicitantului aferent măsurii I.22
„Valoarea adăugată, calitatea produselor și utilizarea capturilor nedorite”
din Programul operațional pentru pescuit și afaceri maritime 2014—2020**

Având în vedere Referatul de aprobare al Direcției generale pescuit — Autoritatea de management pentru POPAM nr. 327.084/11.09.2018,

în baza prevederilor:

— Regulamentului (UE) nr. 1.303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1.083/2006 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

— Regulamentului (UE) nr. 508/2014 al Parlamentului European și al Consiliului privind Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 2.328/2003, (CE) nr. 861/2006, (CE) nr. 1.198/2006 și (CE) nr. 791/2007 ale Consiliului și a Regulamentului (UE) nr. 1.255/2011 al Parlamentului European și al Consiliului;

— Regulamentului (UE, EURATOM) nr. 1.046/2018 privind normele financiare aplicabile bugetului general al Uniunii de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1.296/2013, (UE) nr. 1.301/2013, (UE) nr. 1.303/2013, (UE) nr. 1.304/2013, (UE) nr. 1.309/2013, (UE) nr. 1.316/2013, (UE) nr. 223/2014, (UE) nr. 283/2014 și a Deciziei nr. 541/2014/UE și de abrogare a Regulamentului (CE, EURATOM) nr. 966/2012 al Parlamentului European și al Consiliului Uniunii Europene;

— Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 49/2015 privind gestionarea financiară a fondurilor europene nerambursabile aferente politicii agricole comune, politicii comune de pescuit și politicii maritime integrate la nivelul Uniunii Europene, precum și a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2014—2020 și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul garantării, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 56/2016, cu modificările și completările ulterioare;

— Ordinului ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 816/2016 privind aprobarea Listei detaliate a cheltuielilor eligibile pentru operațiunile finanțate, inclusiv cheltuielile de personal ale Autorității de management, în cadrul Programului operațional pentru pescuit și afaceri maritime 2014—2020, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul prevederilor art. 9 alin. (5) și (6) din Hotărârea Guvernului nr. 30/2017 privind organizarea și funcționarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, precum și pentru modificarea art. 6 alin. (6) din Hotărârea Guvernului nr. 1.186/2014 privind organizarea și funcționarea Autorității pentru Administrarea Sistemului Național Antigrindină și de Creștere a Precipitațiilor, cu modificările ulterioare, precum și ale art. 21 din Hotărârea Guvernului nr. 347/2016 privind stabilirea cadrului general de implementare a operațiunilor cofinanțate din Fondul European pentru Pescuit și Afaceri Maritime prin Programul operațional pentru pescuit și afaceri maritime 2014—2020,

ministrul agriculturii și dezvoltării rurale emite prezentul ordin.

Art. 1. — Anexa la Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale nr. 157/2017 pentru aprobarea Ghidului solicitantului aferent măsurii I.22 „Valoarea adăugată, calitatea produselor și utilizarea capturilor nedorite” din Programul operațional pentru pescuit și afaceri maritime 2014—2020, publicat în Monitorul

Official al României, Partea I, nr. 460 și 460 bis din 20 iunie 2017, se modifică și se înlocuiește cu anexa* care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. — Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

p. Ministrul agriculturii și dezvoltării rurale,
Dănuț Alexandru Potor,
secretar de stat

București, 24 septembrie 2018.
Nr. 1.389.

* Anexa se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 923 bis, care se poate achiziționa de la Centrul pentru relații cu publicul al Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, București, șos. Panduri nr. 1.

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2018 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	1.310	360	131
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	1.640		150
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	2.460		220
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	470		50
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	1.880		170
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	1.750		160
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	600		55
8.	Colecția Legislația României	500	130	
9.	Colecția Hotărâri ale Guvernului României	800		75

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2018 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	60	150	380	910	2.000	550	1.380	3.450	8.280	18.220
ExpertMO	100	250	630	1.510	3.320	1.000	2.500	6.250	15.000	33.000

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	70	180	450	1.080	2.380	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	120	300	750	1.800	3.960	1.200	3.000	7.500	18.000	39.600

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	70 lei/an
--	-----------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
 IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
 (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
 Adresa pentru publicitate: Centrul pentru relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
 bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 021.401.00.73, fax 021.401.00.71 și 021.401.00.72
 Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

